

Tämä asiakirja on ainoastaan dokumentointitarkoituksiin. Toimielimet eivät vastaa sen sisällöstä.

- **B** EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS (EY) N:o 714/2009,
annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009,
verkkoon pääsyä koskevista edellytyksistä rajat ylittävässä sähkön kaupassa ja asetuksen (EY)
N:o 1228/2003 kumoamisesta
(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)
(EUVL L 211, 14.8.2009, s. 15)

sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

		virallinen lehti		
		N:o	sivu	päivämäärä
► <u>M1</u>	Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EU) N:o 347/2013, annettu 17 päivänä huhtikuuta 2013	L 115	39	25.4.2013
► <u>M2</u>	Komission asetukset (EU) N:o 543/2013, annettu 14 päivänä kesäkuuta 2013	L 163	1	15.6.2013

▼B**EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON ASETUS (EY)
N:o 714/2009,****annettu 13 päivänä heinäkuuta 2009,****verkkoon pääsyä koskevista edellytyksistä rajat ylittävässä sähkön
kaupassa ja asetuksen (EY) N:o 1228/2003 kumoamisesta****(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 95 artiklan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen,

ottavat huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽¹⁾,ottavat huomioon Euroopan alueiden komitean lausunnon ⁽²⁾,noudattavat perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä menettelyä ⁽³⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Vuodesta 1999 lähtien asteittain toteutettujen sähkön sisämarkkinoiden tavoitteena on luoda todellisia valinnanmahdollisuuksia kaikille sähkönkuluttajille yhteisössä, niin kansalaisille kuin yrityksillekin, sekä uusia liiketoimintamahdollisuuksia ja laajempaa kaupankäyntiä rajojen yli. Näin pyritään saavuttamaan parempi tehokkuus, kilpailuun perustuvat hinnat ja parempi palvelutaso sekä edistämään toimitusvarmuutta ja kestävästä kehitystä.
- (2) Sähkön sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä 26 päivänä kesäkuuta 2003 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2003/54/EY ⁽⁴⁾ sekä verkkoon pääsyä koskevista edellytyksistä rajat ylittävässä sähkön kaupassa 26 päivänä kesäkuuta 2003 annettu asetus (EY) N:o 1228/2003 ⁽⁵⁾ ovat myötävaikuttaneet merkittävästi sähkön sisämarkkinoiden luomiseen.

⁽¹⁾ EUVL C 211, 19.8.2008, s. 23.

⁽²⁾ EUVL C 172, 5.7.2008, s. 55.

⁽³⁾ Euroopan parlamentin lausunto 18. kesäkuuta 2008 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), neuvoston yhteinen kanta, annettu 9. tammikuuta 2009 (EUVL C 75 E, 31.3.2009, s. 16) ja Euroopan parlamentin kanta, vahvistettu 22. huhtikuuta 2009 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä). Neuvoston päätös, tehty 25. kesäkuuta 2009.

⁽⁴⁾ EUVL L 176, 15.7.2003, s. 37.

⁽⁵⁾ EUVL L 176, 15.7.2003, s. 1.

▼B

- (3) Tällä hetkellä on kuitenkin olemassa esteitä sähkön myynnille tasapuolisin ehdoin tai ilman syrjintää tai epäsuotuisampaa asemaa yhteisössä. Jäsenvaltioiden välillä ei ole toteutunut varsinaakaan syrjimätön pääsy verkkoihin eikä myöskään tasoltaan yhdenmukainen viranomaisvalvonta, ja eristyneitä markkinoita on edelleen.
- (4) Komission 10 päivänä tammikuuta 2007 antamassa tiedonannossa ”Energiapolitiikka Euroopalle” korostettiin tarvetta saattaa valmiiksi sähkön sisämarkkinat ja luoda tasapuoliset toimintaedellytykset kaikille sähköalan yrityksille yhteisössä. Komission 10 päivänä tammikuuta 2007 antamat tiedonannot ”Kaasun ja sähkön sisämarkkinoiden tulevaisuudesta” ja ”Asetuksen (EY) N:o 1/2003 17 artiklaan perustuvasta Euroopan kaasun ja sähköalan tutkinta (loppuraportti)” ovat osoittaneet, että nykyiset säännöt ja toimenpiteet eivät tarjoa riittäviä puitteita eivätkä edellytä yhteenliittämiskapasiteetin luomista tavoitteena olevien moitteettomasti toimivien, tehokkaiden ja avoimien sisämarkkinoiden saavuttamiseksi.
- (5) Nykyisen sääntelykehysten täysimääräisen täytäntöönpanon lisäksi sähkön sisämarkkinoiden sääntelykehystä, sellaisena kuin siitä säädetään asetuksessa (EY) N:o 1228/2003, olisi mukautettava edellä mainittujen tiedonantojen mukaisesti.
- (6) Erityisesti olisi lisättävä siirtoverkonhaltijoiden välistä yhteistyötä ja koordinoitua, jotta voitaisiin laatia avointa rajat ylittävää siirtoverkkoihin pääsyä ja pääsyn hallinnointia koskevia verkkosääntöjä ja varmistaa yhteisön siirtoverkkojärjestelmän koordinoitu ja riittävän ennakoiva suunnittelu ja vakaa tekninen kehitys, yhteenliittämiskapasiteetin luominen mukaan lukien, ympäristö asianmukaisesti huomioon ottaen. Verkkosääntöjen olisi oltava energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyöviraston perustamisesta 13 päivänä heinäkuuta 2009 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 713/2009 ⁽¹⁾ perustetun energia-alan sääntelyviranomaisten yhteistyöviraston, jäljempänä ”virasto”, laatimien puiteohjeiden, jotka eivät ole sitovia (jäljempänä ”puiteohjeet”), mukaisia. Viraston olisi osallistuttava verkkosääntöjä koskevien ehdotusten tosiseikkoihin perustuvaan arviointiin, esimerkiksi sen arviointiin, ovatko ehdotukset puiteohjeiden mukaisia, ja sen olisi voitava suositella komissiolle niiden hyväksymistä. Viraston olisi arvioitava verkkosääntöjä koskevia muutosehdotuksia, ja sen olisi voitava suositella komissiolle niiden hyväksymistä. Siirtoverkonhaltijoiden olisi käytettävä verkkojaan näiden verkkosääntöjen mukaisesti.

⁽¹⁾ Katso tämän virallisen lehden sivu 1.

▼B

- (7) Sähkön siirtoverkon optimaalisen hallinnan varmistamiseksi sekä sähkön myymisen ja toimittamisen mahdollistamiseksi yli rajojen yhteisössä olisi perustettava sähkön siirtoverkonhaltijoiden eurooppalainen verkosto (European Network of Transmission System Operators for Electricity, jäljempänä Sähkö-ENTSO). Sähkö-ENTSON tehtävien toteuttamisessa olisi noudatettava yhteisön kilpailusääntöjä, joita sovelletaan myös Sähkö-ENTSON tekemiin päätöksiin. Sähkö-ENTSON tehtävät olisi määriteltävä täsmällisesti, ja sen työskentelymenetelmillä olisi voitava varmistaa tehokkuus, avoimuus ja Sähkö-ENTSON edustava luonne. Sähkö-ENTSON laatimilla verkkosäännöillä ei ole tarkoitus korvata niitä tarvittavia kansallisia verkkosääntöjä, jotka koskevat muita kuin rajat ylittäviä kysymyksiä. Koska nopeampi edistyminen voi olla saavutettavissa alueellisilla toimilla, siirtoverkonhaltijoiden olisi perustettava yleisen yhteistyöverkoston puitteissa alueellisia rakenteita sekä varmistettava, että alueellisilla toimilla saavutettavat tulokset sopivat yhteen yhteisön tason verkkosääntöjen ja ei-sitovien kymmenvuotisten verkon kehittämissuunnitelmien kanssa. Jäsenvaltioiden olisi edistettävä yhteistyötä ja valvottava verkon tehokkuutta aluetasolla. Alueellisen yhteistyön olisi oltava sopusoinnussa sähkön sisämarkkinoiden kilpailukyvyn ja tehokkuuden edistämistä koskevien pyrkimysten kanssa.
- (8) Sähkö-ENTSOlle suunnitellut tehtävät koskevat kaikkien markkinaosapuolten etuja. Sen vuoksi tehokas kuulemismenettely on välttämätön, ja sen helpottamiseksi ja sujuvoittamiseksi keskeinen asema olisi annettava jo olemassa oleville rakenteille kuten sähkönsiirron koordinoitiliiitolle, kansallisille sääntelyviranomaisille tai virastolle.
- (9) Sähkö-ENTSON olisi laadittava, julkaistava ja päivitettävä säännöllisesti ei-sitova yhteisön laajuinen verkon kehittämissuunnitelma yhteisön koko sähkönsiirtoverkon avoimuuden lisäämiseksi (yhteisön laajuinen verkon kehittämissuunnitelma). Tähän verkon kehittämissuunnitelmaan olisi sisällytettävä toteuttamiskelpoiset sähkönsiirtoverkot ja tarvittavat alueelliset yhteenliittämiset, jotka ovat merkityksellisiä kaupalliselta tai toimitusvarmuuden kannalta.
- (10) Tässä asetuksessa olisi säädettävä hinnoittelua ja kapasiteetin jakamista koskevista peruseriaatteista. Lisäksi olisi säädettävä muita asiaan liittyviä periaatteita ja menetelmiä koskevien suuntaviivojen hyväksymisestä, jotta voidaan nopeasti mukautua muuttuviin olosuhteisiin.
- (11) Avoimilla kilpailuun perustuvilla markkinoilla siirtoverkonhaltijoiden olisi saatava korvaus verkossaan siirrettävistä sähkön rajat ylittävistä virroista aiheutuvista kustannuksista niiltä siirtoverkonhaltijoilta, joiden verkosta nämä rajat ylittävät virrat ovat peräisin ja joiden verkkoon virrat päätyvät.

▼B

- (12) Maksetut ja saadut maksut, jotka aiheutuvat siirtoverkonhaltijoiden välisistä korvauksista, olisi otettava huomioon kansallisten verkkojen hinnoittelussa.
- (13) Rajat ylittävästä verkkoon pääsystä maksettavat todelliset summat voivat vaihdella huomattavasti sekä asianomaisten siirtoverkonhaltijoiden mukaan että jäsenvaltioissa sovellettavien hinnoittelujärjestelmien rakenteiden erojen vuoksi. Jonkinasteinen yhdenmukaistaminen on siksi tarpeen, jotta kaupan vääristymät vältetään.
- (14) On tarpeen luoda pitkän aikavälin toivottavaa sijaintia koskevien signaalien järjestelmä, joka perustuu siihen periaatteeseen, että verkkoon pääsystä perittävissä maksuissa olisi otettava huomioon asianomaisten alueen tuotannon ja kulutuksen välinen tasapaino, mikä toteutetaan eriyttämällä tuottajien ja/tai kuluttajien verkkoon pääsystä perittävät maksut.
- (15) Ei ole aiheellista soveltaa etäisyyteen perustuvia tariffeja, tai siinä tapauksessa, että asianmukaiset signaalit toivottavasta sijainnista ovat käytössä, erillisiä tariffeja, jotka koskisivat vain viejiä tai tuojia kansalliseen verkkoon pääsyä koskevan yleisen maksun lisäksi.
- (16) Todellisen kilpailun kehittyminen sähkön sisämarkkinoilla edellyttää syrjimättömiä ja avoimia maksuja verkon käytöstä, siirtoverkon yhdysjohdot mukaan luettuina. Näiden johtojen käytettävissä olevan kapasiteetin olisi oltava niin suuri kuin turvatun verkkotoiminnan turvallisuusvaatimukset huomioon ottaen on mahdollista.
- (17) On tärkeää välttää se, että siirtoverkonhaltijoiden jäsenvaltioissa käytettävät erilaiset turvallisuus-, toiminta- ja suunnitteluvaatimukset johtavat kilpailun vääristymiseen. Lisäksi käytettävissä olevan siirtokapasiteetin sekä siihen vaikuttavien turvallisuus-, suunnittelu- ja toimintavaatimusten olisi oltava avoimia markkinaosapuolille.
- (18) Kansallisten sääntelyviranomaisten ja komission viime vuosina harjoittaman markkinoiden seurannan yhteydessä on ilmennyt, että nykyiset avoimuusvaatimukset ja infrastruktuuriin pääsyä koskevat säännöt eivät ole riittäviä todellisten, moitteettomasti toimivien, avointen ja tehokkaiden sähkön sisämarkkinoiden takaamiseksi.
- (19) Verkon fyysistä tilaa ja tehokkuutta koskevien tietojen olisi oltava tasavertaisesti kaikkien markkinaosapuolten saatavilla, jotta niillä olisi mahdollisuus arvioida kysynnän ja tarjonnan yleistä tilannetta ja tunnistaa syyt tukkuhinnan muutoksiin. Tämä edellyttää täsmällisempiä tietoja sähkön tuotannosta, tarjonnasta ja kysynnästä, ennusteet mukaan luettuina, verkko- ja yhteenliittämiskapasiteetista, sähkövirroista ja ylläpidosta sekä tasapainottamisesta ja varakapasiteetista.

▼B

- (20) Jotta luottamus markkinoihin lisääntyisi, markkinaosapuolilla on oltava varmuus siitä, että väärinkäytöksiin syyllistyviin voidaan kohdistaa tehokkaita, varoittavia ja oikeasuhteisia seuraamuksia. Toimivaltaisille viranomaisille olisi annettava valtuudet tutkia väitteet markkinoiden väärinkäytöstä tehokkaasti. Tämän vuoksi toimivaltaisten viranomaisten on tarpeen saada käyttöönsä tiedot sähköntoimittajien operatiivisista päätöksistä. Sähkömarkkinoilla tuotantoyritykset tekevät monet keskeisistä päätöksistä, ja niiden olisi pidettävä näitä päätöksiä koskevat tiedot toimivaltaisten viranomaisten saatavilla ja helposti käytettävissä tietyn ajan. Toimivaltaisten viranomaisten olisi lisäksi säännöllisesti valvottava, että siirtoverkonhaltijat noudattavat sääntöjä. Pienet tuotantoyritykset, joilla ei ole todellisia mahdollisuuksia vääristää markkinoita, olisi vapautettava tästä velvollisuudesta.
- (21) Olisi oltava säännöt siitä, miten ylikuormituksen hallinnasta johtuvia tuloja käytetään, ellei poikkeaminen näistä säännöistä ole perusteltua asianomaisen rajayhdysjohdon erityispiirteiden vuoksi.
- (22) Ylikuormitusongelmien hallinnan olisi annettava oikeanlaisia taloudellisia signaaleja siirtoverkonhaltijoille ja markkinaosapuolille sekä perustuttava markkinamekanismeihin.
- (23) Investointeja uusiin merkittäviin infrastruktuureihin olisi edistettävä voimakkaasti samalla kun varmistetaan sähkön sisämarkkinoiden moitteeton toiminta. Jotta tasavirtarajayhdysjohtojen vapauttamisella säännösten soveltamisesta olisi mahdollisimman suuri myönteinen vaikutus kilpailuun ja toimitusvarmuuteen, olisi selvitettävä markkinoiden mielenkiinto hankkeen suunnitteluvaiheessa ja hyväksyttävä ylikuormituksen hallintaa koskevat säännöt. Jos tasavirtarajayhdysjohdot sijaitsevat useamman kuin yhden jäsenvaltion alueella, viraston olisi viimeisenä vaihtoehtona käsiteltävä vapautuspyyntö, jotta voidaan ottaa paremmin huomioon vapautuksen rajojen yli ulottuvat vaikutukset sekä helpottaa pyynnön hallinnollista käsittelyä. Lisäksi kun otetaan huomioon näiden vapautettujen merkittävien infrastruktuurihankkeiden rakentamisen poikkeuksellinen riskiprofiili, olisi annettava yrityksille, joilla on toimitus- ja tuotantointressejä, mahdollisuus poiketa väliaikaisesti eriyttämissääntöjen täysimääräisestä soveltamisesta kyseisten hankkeiden osalta. Asetuksen (EY) N:o 1228/2003 nojalla myönnettyjen vapautusten soveltamista jatketaan suunniteltuun voimassaolon päättymisajankohtaan asti, kuten myönnettyssä vapautuspäätöksessä on päätetty.
- (24) Sähkön sisämarkkinoiden sujuvan toiminnan turvaamiseksi olisi säädettävä menettelyistä, joiden avulla komissio voi hyväksyä päätöksiä ja suuntaviivoja muun muassa hinnoittelusta ja kapasiteetin jakamisesta. Samalla olisi kuitenkin varmistettava, että jäsenvaltioiden sääntelyviranomaiset osallistuvat näihin toimiin tarvittaessa eurooppalaisen yhdistyksensä kautta. Sääntelyviranomaisilla sekä muilla asianomaisilla jäsenvaltioiden viranomaisilla on tärkeä tehtävä sähkön sisämarkkinoiden hyvän toiminnan edistämisessä.

▼B

- (25) Kansallisten sääntelyviranomaisten olisi varmistettava tässä asetuksessa annettujen sääntöjen ja sen nojalla hyväksytyjen suuntaviivojen noudattaminen.
- (26) Jäsenvaltioita ja toimivaltaisia kansallisia viranomaisia olisi vaadittava toimittamaan asiaankuuluvat tiedot komissiolle. Komission olisi käsiteltävä tällaiset tiedot luottamuksellisina. Komissiolle olisi tarvittaessa oltava mahdollisuus pyytää asiaankuuluvia tietoja suoraan niiltä yrityksiltä, joita asia koskee, kunhan siitä ilmoitetaan toimivaltaisille kansallisille viranomaisille.
- (27) Jäsenvaltioiden olisi säädettävä tämän asetuksen säännösten rikkomiseen sovellettavista seuraamuksista ja varmistettava, että niitä sovelletaan. Seuraamusten olisi oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia.
- (28) Tämän asetuksen täytäntöönpanemiseksi tarvittavista toimenpiteistä olisi päätettävä menettelystä komissiolle siirrettyä täytäntöönpanovaltaa käytettäessä 28 päivänä kesäkuuta 1999 tehdyn neuvoston päätöksen 1999/468/EY ⁽¹⁾ mukaisesti.
- (29) Komissiolle olisi erityisesti siirrettävä toimivalta vahvistaa tai hyväksyä suuntaviivat, jotka ovat tarpeen tämän asetuksen tavoitteen saavuttamiseksi vaadittavan yhdenmukaistamisen vähimmäistason määrittämiseksi. Koska nämä toimenpiteet ovat laajankantoisia ja niiden tarkoituksena on muuttaa tämän asetuksen muita kuin keskeisiä osia täydentämällä sitä uusilla muilla kuin keskeisillä osilla, ne on hyväksyttävä päätöksen 1999/468/EY 5 a artiklassa säädettyä valvonnan käsittävää sääntelymenettelyä noudattaen.
- (30) Jäsenvaltiot eivät voi riittävällä tavalla saavuttaa tämän asetuksen tavoitetta eli rajat ylittävän sähkökaupan yhdenmukaistetun kehityksen käyttöönottoa, vaan se voidaan saavuttaa paremmin yhteisön tasolla, joten yhteisö voi toteuttaa toimenpiteitä perustamissopimuksen 5 artiklassa vahvistetun toissijaisuusperiaatteen mukaisesti. Mainitussa artiklassa vahvistetun suhteellisuusperiaatteen mukaisesti tässä asetuksessa ei ylitetä sitä, mikä on tämän tavoitteen saavuttamiseksi tarpeen.
- (31) Koska asetukseen (EY) N:o 1228/2003 tehdään nyt huomattavia muutoksia, kyseiset säännökset on selkeyden ja järjeistämisen vuoksi syytä laatia uudelleen kokoamalla ne uudessa asetuksessa yhdeksi säädökseksi,

OVAT ANTANEET TÄMÄN ASETUKSEN:

⁽¹⁾ EYVL L 184, 17.7.1999, s. 23.

▼B

*1 artikla***Kohde ja soveltamisala**

Tämän asetuksen tarkoituksena on

- a) vahvistaa oikeudenmukaiset säännöt rajat ylittävää sähkön kauppaa varten ja edistää siten kilpailua sähkön sisämarkkinoilla kansallisten ja alueellisten markkinoiden erityispiirteet huomioon ottaen. Tähän sisältyy se, että luodaan rajat ylittävien sähkövirtojen korvausmekanismi ja vahvistetaan yhdenmukaistetut periaatteet rajat ylittäviä siirtoja koskeville maksuille sekä jaetaan käytettävissä oleva yhteenliittämiskapasiteetti kansallisten siirtoverkkojen kesken;
- b) helpottaa sellaisten toimivien ja avoimien tukkumarkkinoiden syntymistä, joilla sähkön toimitusvarmuuden taso on korkea. Sillä säädetään mekanismeista rajat ylittävää sähkön kauppaa koskevien sääntöjen yhdenmukaistamiseksi.

*2 artikla***Määritelmät**

1. Tässä asetuksessa sovelletaan sähkön sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä 13 päivänä heinäkuuta 2009 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/72/EY ⁽¹⁾ 2 artiklan määritelmiä, lukuun ottamatta ”rajayhdysjohdon” määritelmää, jonka sijasta sovelletaan seuraavaa määritelmää:

— ”rajayhdysjohdolla” tarkoitetaan voimansiirtojohtoa, joka ylittää jäsenvaltioiden välisen rajan ja joka yhdistää näiden jäsenvaltioiden kansalliset siirtoverkot.

2. Lisäksi sovelletaan seuraavia määritelmiä:

- a) ”sääntelyviranomaisilla” tarkoitetaan direktiivin 2009/72/EY 35 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja sääntelyviranomaisia;
- b) ”rajat ylittävällä sähkövirralla” tarkoitetaan jäsenvaltion siirtoverkossa kulkevaa fyysistä sähkövirtaa, jonka saa aikaan sähkön tuottajien ja/tai kuluttajien toiminnasta kyseisen jäsenvaltion ulkopuolella aiheutuva vaikutus sen siirtoverkkoon;
- c) ”ylikuormituksella” tarkoitetaan tilannetta, jossa kansallisia siirtoverkkoja yhdistävä siirtoyhteys ei pysty asianomaisten rajayhdysjohdojen ja/tai kansallisten siirtoverkkojen kapasiteetin puutteen vuoksi välittämään kaikkia markkinaosapuolten pyytämiä kansainvälisestä kaupasta johtuvia fyysisiä virtoja;
- d) ”ilmoitetulla viennillä” tarkoitetaan sähkön syöttämistä jäsenvaltion alueella sijaitsevaan verkkoon sopimusjärjestelyn perusteella, jolloin vastaava määrä sähköä otetaan samanaikaisesti verkosta (ilmoitettu tuonti) toisen jäsenvaltion tai kolmannen maan alueella;

⁽¹⁾ Katso tämän virallisen lehden sivu 55.

▼B

- e) ”ilmoitetulla kauttakululla” tarkoitetaan tilannetta, jossa kyseessä on sähkön ilmoitettu vienti, jolle valittu reitti kulkee sellaisen maan kautta, jossa sähköä ei syötetä verkkoon eikä vastaavasti samanaikaisesti oteta verkosta;
- f) ”ilmoitetulla tuonnilla” tarkoitetaan sähkön ottamista verkosta jäsenvaltion tai kolmannen maan alueella samanaikaisesti toisessa jäsenvaltiossa tapahtuvan sähkön verkkoon syöttämisen (ilmoitettu vienti) kanssa;
- g) ”uudella rajayhdysjohdolla” tarkoitetaan rajayhdysjohtoa, joka ei ollut valmis 4 päivään elokuuta 2003 mennessä.

Jos kahden tai useamman jäsenvaltion siirtoverkot muodostavat kokonaisuudessaan tai osittain osan yhdestä ainoasta valvontalohkosta, kyseisen valvontalohkon katsotaan ainoastaan 13 artiklassa tarkoitetun siirtoverkonhaltijoiden välisen korvausmekanismin yhteydessä kokonaisuudessaan muodostavan osan yhden asianomaisen jäsenvaltion siirtoverkosta, jotta vältetään valvontalohkojen sisäisten virtojen pitäminen tämän kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdassa tarkoitettuna rajat ylittävänä sähkövirtana ja niistä johtuvat 13 artiklassa tarkoitetut korvaukset. Asianomaisten jäsenvaltioiden sääntelyviranomaiset voivat ratkaista, mihin näistä jäsenvaltioista kyseisen valvontalohkon katsotaan kokonaisuudessaan kuuluvan.

*3 artikla***Siirtoverkonhaltijoiden sertifiointi**

1. Komissio tutkii ilmoituksen direktiivin 2009/72/EY 10 artiklan 6 kohdassa säädetystä siirtoverkonhaltijan sertifiointia koskevasta päätöksestä heti sen saatuaan. Komissio toimittaa asianomaiselle kansalliselle sääntelyviranomaiselle kahden kuukauden kuluessa sellaisen ilmoituksen vastaanottamispäivästä lausuntonsa siitä, onko ilmoitus direktiivin 2009/72/EY 10 artiklan 2 kohdan tai 11 artiklan sekä 9 artiklan mukainen.

Laatiessaan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua lausuntoa komissio voi pyytää virastolta lausuntoa kansallisen sääntelyviranomaisen päätöksestä. Tällöin ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua kahden kuukauden määräaikaa jatketaan kahdella kuukaudella.

Jos komissio ei ole toimittanut lausuntoaan ensimmäisessä tai toisessa alakohdassa tarkoitettussa määräajassa, katsotaan, ettei sillä ole sääntelyviranomaisen päätöksen johdosta huomautettavaa.

2. Kansallisen sääntelyviranomaisen on tehtävä lopullinen siirtoverkon haltijan sertifiointia koskeva päätöksensä kahden kuukauden kuluessa komission lausunnon vastaanottamisesta, ottaen komission lausunnon mahdollisimman tarkasti huomioon. Sääntelyviranomaisen päätös ja komission lausunto julkaistaan yhdessä.

3. Sääntelyviranomaiset ja/tai komissio voivat milloin tahansa menettelyn kuluessa pyytää siirtoverkonhaltijoilta ja/tai tuotantoa tai toimittamista harjoittavilta yrityksiltä kaikkia tietoja, joilla on merkitystä niille tämän artiklan nojalla kuuluvien tehtävien suorittamisessa.

4. Sääntelyviranomaiset ja komissio käsittelevät kaupallisesti arkaluonteisia tietoja luottamuksellisina.

▼B

5. Komissio voi antaa suuntaviivoja, joissa kuvataan yksityiskohtaisesti tämän artiklan 1 ja 2 kohdan soveltamisessa noudatettava menettely. Kyseiset toimenpiteet, joiden tarkoituksena on muuttaa tämän asetuksen muita kuin keskeisiä osia täydentämällä sitä, hyväksytään 23 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua valvonnan käsittävää sääntelymenettelyä noudattaen.

6. Kun komissio on saanut direktiivin 2009/72/EY 9 artiklan 10 kohdassa säädetystä siirtoverkonhaltijan sertifiointista, se tekee sertifiointia koskevan päätöksen. Sääntelyviranomaisen on noudatettava komission päätöstä.

*4 artikla***Sähkön siirtoverkonhaltijoiden eurooppalainen verkosto**

Kaikkien siirtoverkonhaltijoiden on tehtävä yhteisön tason yhteistyötä Sähkö-ENTSON puitteissa, jonka tarkoituksena on edistää sähkön sisämarkkinoiden toteuttamista ja toimintaa ja rajatylittävää kauppaa sekä turvata Euroopan sähkönsiirtoverkon optimaalinen hallinta, koordinoitu toiminta ja vakaa tekninen kehitys.

*5 artikla***Sähkö-ENTSON perustaminen**

1. Sähkön siirtoverkonhaltijoiden on toimitettava 3 päivään maaliskuuta 2011 mennessä komissiolle ja virastolle luonnos perustettavan Sähkö-ENTSON perussäännöksi, luettelo sen tulevista jäsenistä sekä luonnos työjärjestykseksi, johon on sisällyttävä menettelytapasäännöt muiden sidosryhmien kuulemisesta.

2. Virasto antaa komissiolle lausunnon perussääntöluonnoksesta, jäsenluettelosta ja työjärjestysluonnoksesta kahden kuukauden kuluessa niiden vastaanottamispäivästä kuultuaan virallisesti kaikkia sidosryhmiä edustavia organisaatioita, erityisesti verkon käyttäjiä, asiakkaat mukaan lukien.

3. Komissio antaa lausunnon perussääntöluonnoksesta, jäsenluettelosta ja työjärjestysluonnoksesta edellä 2 kohdassa tarkoitettu viraston lausunto huomioon ottaen ja kolmen kuukauden kuluessa siitä päivästä, jona se on vastaanottanut viraston lausunnon.

4. Siirtoverkonhaltijoiden on perustettava Sähkö-ENTSO sekä hyväksyttävä ja julkaistava sen perussääntö ja työjärjestys kolmen kuukauden kuluessa komission lausunnon vastaanottamispäivästä.

*6 artikla***Verkkosääntöjen vahvistaminen**

1. Komissio laatii viraston, Sähkö-ENTSON ja muiden asiaankuuluvien sidosryhmien kuulemisen jälkeen vuosittaisen prioriteettiluettelon, jossa yksilöidään 8 artiklan 6 kohdassa säädetty alat, joilla verkkosääntöjä on kehitettävä.

▼B

2. Komissio pyytää virastoa toimittamaan sille kohtuullisessa ajassa, joka ei ylitä kuutta kuukautta, ei-sitovan puiteohjeen (jäljempänä ”puiteohje”), jossa esitetään 8 artiklan 7 kohdan mukaisesti selkeät ja objektiiviset periaatteet prioriteettiluettelossa mainittuja aloja koskevan verkkosäännön kehittämiseksi. Kunkin puiteohjeen on edistettävä syrjimättömyyttä, toimivaa kilpailua ja markkinoiden tehokasta toimintaa. Komissio voi pidentää tätä määräaikaa viraston esittämästä perustellusta pyynnöstä.
3. Virasto kuulee virallisesti Sähkö-ENTSOa ja muita asiaankuuluvia sidosryhmiä puiteohjeesta vähintään kahden kuukauden ajan julkisella ja avoimella tavalla.
4. Jos komissio katsoo, että puiteohje ei edistä syrjimättömyyttä, toimivaa kilpailua ja markkinoiden tehokasta toimintaa, se voi pyytää virastoa tarkistamaan puiteohjetta kohtuullisessa ajassa ja toimittamaan sen takaisin komissiolle.
5. Jos virasto ei esitä puiteohjetta tai toimita sitä takaisin komission 2 tai 4 kohdan nojalla asettamassa määräajassa, komissio laatii kyseisen puiteohjeen.
6. Komissio pyytää Sähkö-ENTSOa esittämään virastolle asianomaisen puiteohjeen mukaisen verkkosäännön kohtuullisessa ajassa, joka ei ylitä 12:ta kuukautta.
7. Virasto esittää Sähkö-ENTSOlle perustellun lausunnon verkkosäännöstä kolmen kuukauden kuluessa verkkosäännön vastaanottamispäivästä; kyseisenä aikana virasto voi kuulla virallisesti asianomaisia sidosryhmiä.
8. Sähkö-ENTSO voi muuttaa verkkosääntöä viraston lausunnon perusteella ja toimittaa sen takaisin virastolle.
9. Kun virasto on todennut, että verkkosääntö on asianomaisten puiteohjeiden mukainen, virasto toimittaa verkkosäännön komissiolle ja voi suositella sen hyväksymistä kohtuullisessa ajassa. Jos komissio ei hyväksy verkkosääntöä, se perustelee päätöksensä.
10. Jos Sähkö-ENTSO ei ole laatinut verkkosääntöä komission 6 kohdan nojalla asettamassa määräajassa, komissio voi kehottaa virastoa laatimaan luonnoksen verkkosäännöksi asianomaisen puiteohjeen pohjalta. Virasto voi aloittaa uuden kuulemisen verkkosääntöä koskevan ehdotuksen laadinnan aikana tämän kohdan mukaisesti. Virasto toimittaa komissiolle luonnoksen tämän kohdan nojalla laaditukseksi verkkosäännöksi ja voi suositella sen hyväksymistä.
11. Jos Sähkö-ENTSO ei ole laatinut verkkosääntöä tai jos virasto ei ole laatinut verkkosääntöluonnosta tämän artiklan 10 kohdan mukaisesti, komissio voi antaa omasta aloitteestaan tai viraston tämän artiklan 9 kohdan nojalla antamasta suosituksesta yhden tai useamman verkkosäännön 8 artiklan 6 kohdassa luetelluilla aloilla.

▼B

Jos komissio ehdottaa omasta aloitteestaan verkkosäännön hyväksymistä, se kuulee virastoa, Sähkö-ENTSOa ja kaikkia asiaankuuluvia sidosryhmiä verkkosääntöluonnoksesta vähintään kahden kuukauden ajan. Kyseiset toimenpiteet, joiden tarkoituksena on muuttaa tämän asetuksen muita kuin keskeisiä osia täydentämällä sitä, hyväksytään 23 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua valvonnan käsittävää sääntelymenettelyä noudattaen.

12. Tämä artikla ei rajoita komission oikeutta antaa ja muuttaa 18 artiklan mukaisia suuntaviivoja.

*7 artikla***Verkkosääntöjen muuttaminen**

1. Edellä olevan 6 artiklan mukaisesti hyväksytyjen verkkosääntöjen muuttamista koskevia ehdotuksia voivat tehdä henkilöt, joiden etua kyseinen verkkosääntö todennäköisesti koskee, kuten Sähkö-ENTSO, siirtoverkonhaltijat, verkon käyttäjät ja kuluttajat. Virasto voi tehdä muutosehdotuksia myös omasta aloitteestaan.

2. Komissio kuulee kaikkia sidosryhmiä asetuksen (EY) N:o 713/2009 10 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen. Tämän menettelyn pohjalta virasto voi tehdä komissiolle perusteltuja muutosehdotuksia ja perustella, miten ehdotukset ovat 6 artiklan 2 kohdassa säädettyjen verkkosääntöjen tavoitteiden mukaisia.

3. Komissio voi hyväksyä muutoksia 6 artiklan mukaisesti hyväksytyihin verkkosääntöihin viraston ehdotuksen pohjalta. Kyseiset toimenpiteet, joiden tarkoituksena on muuttaa tämän asetuksen muita kuin keskeisiä osia täydentämällä sitä, hyväksytään 23 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua valvonnan käsittävää sääntelymenettelyä noudattaen.

4. Arvioitaessa muutosehdotuksia 23 artiklan 2 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen rajoitetaan arvioimaan muutosehdotukseen liittyviä näkökohtia. Ehdotetut muutokset eivät estä komissiota tekemästä muita muutosehdotuksia.

*8 artikla***Sähkö-ENTSO:n tehtävät**

1. Sähkö-ENTSO laatii verkkosäännöt tämän artiklan 6 kohdassa tarkoitetuilla aloilla pyynnöstä, jonka komissio esittää sille 6 artiklan 6 kohdan mukaisesti.

2. Sähkö-ENTSO voi laatia verkkosääntöjä 6 kohdassa säädetyillä aloilla 4 artiklassa asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi tapauksissa, joissa nämä verkkosäännöt eivät koske aloja, joita komission sille osoittama pyyntö koskee. Näistä verkkosäännöistä on pyydettyä lausuntoa virastolta. Sähkö-ENTSO ottaa lausunnon asianmukaisesti huomioon.

▼B

3. Sähkö-ENTSON on hyväksyttävä:

▼MI

- a) yhteiset verkon toimintaan liittyvät välineet, joilla varmistetaan verkon toiminnan koordinointi normaalioloissa ja hätätilanteissa, mukaan lukien yhteinen häiriöiden luokitteluasteikko, ja tutkimussuunnitelmat. Näihin välineisiin on sisällyttävä muun muassa seuraavat määritykset:
- i) tiedot, mukaan lukien asianmukaiset seuraavan vuorokauden, päivänsisäiset ja reaaliaikaiset tiedot, joista on hyötyä toiminnan koordinoinnin parantamiseksi, sekä tällaisten tietojen optimaalinen keruu- ja vaihtoväli;
 - ii) teknologinen foorumi reaaliaikaista tietojenvaihtoa varten ja tarvittaessa teknologisia foorumeja muiden i alakohdassa tarkoitettujen tietojen keruuta, käsittelyä ja siirtoa varten sekä sellaisten menettelyjen käyttöönottoa varten, joilla voidaan tehostaa toiminnan koordinointia siirtoverkonhaltijoiden välillä tällaisen koordinoinnin ulottamiseksi unionin laajuiseksi;
 - iii) se, miten siirtoverkonhaltijat asettavat toimintaa koskevat tiedot muiden siirtoverkonhaltijoiden ja sellaisten yksiköiden saataville, jotka ovat saaneet toimeksiannon tukea siirtoverkonhaltijoita toiminnan koordinoinnissa, sekä viraston saataville; ja
 - iv) se, että siirtoverkonhaltijat nimeävät yhteyspisteen, joka vastaa muiden siirtoverkonhaltijoiden tai sellaisten muiden yksiköiden, jotka ovat saaneet iii alakohdassa tarkoitettua toimeksiannon, tai viraston tällaisia tietoja koskeviin kyselyihin.

Sähkö-ENTSON on toimitettava i–iv alakohtaa koskevat hyväksytyt määritykset virastolle ja komissiolle viimeistään 16 päivänä toukokuuta 2015.

Viraston on 12 kuukauden kuluessa määritysten hyväksymisestä annettava lausunto, jossa se tarkastelee, edistävätkö ne riittävästi rajat ylittävää kauppaa sekä Euroopan sähkönsiirtoverkon optimaalisen hallinnan, koordinoitun toiminnan ja vakaan teknisen kehityksen turvaamista;

▼B

- b) joka toinen vuosi ei-sitova yhteisön laajuinen kymmenvuotinen verkon kehittämissuunnitelma (yhteisön laajuinen verkon kehittämissuunnitelma), johon sisältyvät Euroopan tuotannon riittävyysnäkökulmat;
- c) suositukset yhteisön ja kolmansien maiden siirtoverkonhaltijoiden teknisen yhteistyön koordinointia varten;
- d) vuotuinen työohjelma;
- e) vuosikertomus;
- f) vuotuiset kesä- ja talvituotannon riittävyysnäkökulmat.

▼B

4. Edellä 3 kohdan b alakohdassa tarkoitettuihin tuotannon riittävyysnäkyelmiin on sisällyttävä arvio sähköjärjestelmän yleisestä riittävydestä kattaa nykyinen ja arvioitu sähkön kysyntä seuraavan viisivuotiskauden aikana sekä riittävyysnäkyemien hyväksymispäivää seuraavien viiden ja viidentoista vuoden välisenä aikana. Näiden Euroopan tuotannon riittävyysnäkyemien on perustuttava kansallisiin tuotannon riittävyysnäkyelmiin, jotka kukin yksittäinen siirtoverkonhaltija laatii.

5. Edellä 3 kohdan d alakohdassa tarkoitettussa vuotuisessa työohjelmassa on oltava luettelo ja kuvaus laadittavista verkkosäännöistä, verkon käytön koordinoitua koskeva suunnitelma ja kyseisenä vuonna toteutettavat tutkimus- ja kehittämistoimet sekä alustava aikataulu.

6. Edellä 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen verkkosääntöjen on katettava seuraavat alat, ottaen tarvittaessa huomioon alueelliset erityispiirteet:

- a) verkon varmuutta ja luotettavuutta koskevat säännöt, mukaan lukien teknistä siirron varakapasiteettia koskevat säännöt verkon käyttövarmuutta varten;
- b) verkkoon kytkemistä koskevat säännöt;
- c) kolmansien osapuolten verkkoon pääsyä koskevat säännöt;
- d) tietojen vaihtoa ja taseselvitystä koskevat säännöt;
- e) yhteentoimivuutta koskevat säännöt;
- f) toimintatavat hätätilanteissa;
- g) kapasiteetinjakoa ja ylikuormituksen hallintaa koskevat säännöt;
- h) kauppaa koskevat säännöt, jotka liittyvät verkkoon pääsyä koskevien palvelujen tekniseen ja operatiiviseen tarjoamiseen ja järjestelmän tasapainottamiseen;
- i) avoimuutta koskevat säännöt;
- j) tasehallintaa koskevat säännöt, mukaan lukien verkkoon liittyvät varavoimaa koskevat säännöt;
- k) yhdenmukaistettuja siirtotariffirakenteita koskevat säännöt, mukaan lukien säännöt sijaintia koskevista signaaleista ja korvauksista siirtoverkonhaltijoiden välillä; ja
- l) sähköverkkojen energiatehokkuus.

7. Verkkosääntöjä laaditaan verkkoja koskevia rajat ylittäviä ja markkinaintegraatiota koskevia kysymyksiä varten, eivätkä ne rajoita jäsenvaltioiden oikeutta määritellä kansallisia verkkosääntöjä, jotka eivät vaikuta rajat ylittävään kauppaan.

8. Sähkö-ENTSON on seurattava ja analysoitava verkkosääntöjen ja komission 6 artiklan 11 kohdan mukaisesti hyväksymien suuntaviivojen täytäntöönpanoa sekä niiden vaikutusta sovellettavien sääntöjen yhdenmukaistamiseen, jolla pyritään helpottamaan markkinoiden yhdentymistä. Sähkö-ENTSON on raportoitava havainnoistaan virastolle ja esitettävä analyysin tulokset tämän artiklan 3 kohdan e alakohdassa tarkoitettua vuosikertomuksessa.

▼ B

9. Sähkö-ENTSON on annettava viraston käyttöön kaikki tiedot, joita virasto tarvitsee 9 artiklan 1 kohdan mukaisten tehtäviensä suorittamiseksi.

10. Sähkö-ENTSON on joka toinen vuosi hyväksyttävä ja julkaistava yhteisön laajuinen verkon kehittämissuunnitelma. Yhteisön laajuiseen verkon kehittämissuunnitelmaan on sisällyttävä integroidun verkon mallintaminen, skenaarioiden laatiminen, Euroopan tuotannon riittävyysnäkökymät sekä verkon häiriönkestävyyden arviointi.

Yhteisön laajuiseen verkon kehittämissuunnitelmaan on erityisesti

▼ M1

a) perustuttava kansallisiin investointisuunnitelmiin, ja siinä on otettava huomioon 12 artiklan 1 kohdassa tarkoitetut alueelliset investointisuunnitelmat ja tarvittaessa verkkosuunnittelun unioniin liittyvät näkökohdat Euroopan laajuisten energiainfrastruktuurien suunta-aiioista 14 päivänä huhtikuuta 2013 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 347/2013 ⁽¹⁾ mukaisesti; siitä on tehtävä kustannus-hyötyanalyysi kyseisen asetuksen 11 artiklassa säädettyä menetelmää käyttäen;

▼ B

b) rajat ylittävien yhteenliittäntöjen osalta perustuttava myös verkon eri käyttäjien kohtuullisiin tarpeisiin, ja siihen on sisällytettävä direktiivin 2009/72/EY 8, 13 ja 22 artiklassa tarkoitettujen investoijien pitkäaikaisia sitoumuksia; ja

c) määriteltävä puuttuvat investoinnit erityisesti rajat ylittävän kapasiteetin osalta.

Edellä toisen alakohdan c alakohdan osalta yhteisön laajuiseen verkon kehittämissuunnitelmaan voidaan liittää katsaus esteistä, joita aiheutuu erilaisista lupamenettelyistä tai -käytännöistä verkon rajat ylittävän kapasiteetin lisäämiselle.

11. Viraston on annettava lausunto, jossa arvioidaan kansallisen kymmenvuotisen verkon kehittämissuunnitelman yhteensopivuutta ei-sitovan yhteisön laajuiseen kymmenvuotisen verkon kehittämissuunnitelman kanssa. Jos virasto havaitsee kansallisen kymmenvuotisen verkon kehittämissuunnitelman ja yhteisön laajuiseen verkon kehittämissuunnitelman välillä epäkohdonmukaisuuksia, sen on tapauksen mukaan suositeltava kansallisen verkon kehittämissuunnitelman tai yhteisön laajuiseen verkon kehittämissuunnitelman muuttamista. Jos tällainen kansallinen verkon kehittämissuunnitelma on laadittu direktiivin 2009/72/EY 22 artiklan mukaisesti, viraston on suositeltava toimivaltaiselle kansalliselle sääntelyviranomaiselle kansallisen kymmenvuotisen verkon kehittämissuunnitelman muuttamista kyseisen direktiivin 22 artiklan 7 kohdan mukaisesti ja ilmoitettava asiasta komissiolle.

12. Sähkö-ENTSON on esitettävä näkemyksensä komissiolle sen pyynnöstä 18 artiklan mukaisia suuntaviivoja annettaessa.

⁽¹⁾ EUVL L 115, 25.4.2013, p. 39.

▼B*9 artikla***Viraston toteuttama seuranta**

1. Virasto seuraa Sähkö-ENTSO:n 8 artiklan 1, 2 ja 3 kohdassa tarkoitettujen tehtävien suorittamista ja raportoi asiasta komissiolle.

Virasto seuraa, miten Sähkö-ENTSO panee täytäntöön 8 artiklan 2 kohdan mukaisesti laadittuja verkkosääntöjä ja verkkosääntöjä, jotka on vahvistettu 6 artiklan 1–10 kohdan mukaisesti mutta joita komissio ei ole hyväksynyt 6 artiklan 11 kohdan mukaisesti. Tapauksissa, joissa Sähkö-ENTSO ei ole pannut täytäntöön jotakin verkkosääntöä, virasto pyytää Sähkö-ENTSOa toimittamaan asianmukaisesti perustellun selvityksen siitä, miksi se ei ole näin tehnyt. Virasto ilmoittaa komissiolle tästä selvityksestä ja antaa siitä lausuntonsa.

Virasto seuraa ja analysoi verkkosääntöjen ja komission 6 artiklan 11 kohdan mukaisesti antamien suuntaviivojen täytäntöönpanoa sekä niiden vaikutusta sovellettavien sääntöjen yhdenmukaistamiseen, jolla pyritään helpottamaan markkinoiden yhdentymistä, sekä syrjimättömyyteen, toimivaan kilpailuun ja markkinoiden tehokkaaseen toimintaan, ja raportoi asiasta komissiolle.

2. Sähkö-ENTSO:n on toimitettava virastolle lausunnon antamista varten yhteisön laajuisen verkon kehittämissuunnitelman ja vuotuisen työohjelman luonnokset, mukaan lukien tiedot kuulemismenettelystä, sekä muut 8 artiklan 3 kohdassa tarkoitettut asiakirjat.

Jos virasto katsoo, että Sähkö-ENTSO:n toimittama vuotuinen työohjelmaluonnos tai yhteisön laajuinen verkon kehittämissuunnitelmaluonnos ei edistä syrjimättömyyttä, toimivaa kilpailua, markkinoiden tehokasta toimintaa tai kolmansille osapuolille avoimen rajatylittävän yhdyskapasiteetin riittävää tasoa, virasto antaa Sähkö-ENTSOlle ja komissiolle kahden kuukauden kuluessa luonnosten vastaanottamisesta asianmukaisesti perustellun lausunnon sekä suosituksia.

*10 artikla***Kuuleminen**

1. Laatiessaan 8 artiklan 1, 2 ja 3 kohdassa tarkoitettuja verkkosääntöjä, yhteisön laajuisesta verkon kehittämissuunnitelmaluonnosta ja verkon vuotuista työohjelmaa Sähkö-ENTSO:n on julkisella ja avoimella tavalla ja varhaisessa vaiheessa kuultava laajasti 5 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen menettelytapasääntöjen mukaisesti kaikkia markkinaosapuolia, joita asia koskee, ja erityisesti kaikkia sidosryhmiä edustavia organisaatioita. Kuultavia tahoja ovat myös kansalliset sääntelyviranomaiset ja muut kansalliset viranomaiset, toimitus- ja tuotantoyritykset, verkon käyttäjät, asiakkaat mukaan lukien, ja jakeluverkonhaltijat, mukaan lukien asianomaiset toimialajärjestöt, tekniset elimet ja sidosryhmien yhteisöt, joita asia koskee. Kuulemisessa on pyrittävä määrittämään päätöksentekoprosessin kaikkien asiaankuuluvien osapuolten näkemykset ja ehdotukset.

▼B

2. Kaikki 1 kohdassa tarkoitettuihin kuulemisiin liittyvät asiakirjat ja kokouspöytäkirjat on julkistettava.

3. Ennen 8 artiklan 1 ja 2 ja 3 kohdassa tarkoitettujen vuotuisen työohjelman ja verkkosääntöjen hyväksymistä Sähkö-ENTSO:n on ilmoitettava kuulemismenettelyn aikana vastaanotetut huomautukset ja se, miten ne on otettu huomioon. Sen on perusteltava tapaukset, joissa huomautuksia ei ole otettu huomioon.

▼M1*11 artikla***Kulut**

Tämän asetuksen 4–12 artiklassa ja asetuksen (EU) N:o 347/2013 11 artiklassa tarkoitettuihin Sähkö-ENTSO:n toimintoihin liittyvistä kustannuksista vastaavat siirtoverkonhaltijat, ja kustannukset otetaan huomioon tariffeja laskettaessa. Sääntelyviranomaiset hyväksyvät kustannukset ainoastaan, jos ne ovat kohtuullisia ja oikeasuhteisia.

▼B*12 artikla***Siirtoverkonhaltijoiden alueellinen yhteistyö**

1. Siirtoverkonhaltijoiden on tehtävä Sähkö-ENTSO:n puitteissa alueellista yhteistyötä, jolla edistetään 8 artiklan 1, 2 ja 3 kohdassa tarkoitettuja toimia. Niiden on erityisesti julkaistava joka toinen vuosi alueellinen investointisuunnitelma, ja ne voivat sen perusteella tehdä investointipäätöksiä.

2. Siirtoverkonhaltijoiden on edistettävä operatiivisia järjestelyjä verkon optimaalisen hallinnan varmistamiseksi sekä edistettävä energiapörssien kehittämistä, koordinoitua rajat ylittävän kapasiteetin jakamista syrjimättömillä markkinapohjaisilla ratkaisuilla, kiinnittäen asianmukaisesti huomiota implisiittisten huutokauppojen erityisiin etuihin lyhytaikaisen kapasiteetin jakamisen osalta, sekä tasapainotus- ja varavoimamekanismien yhdentämistä.

3. Komissio voi tämän artiklan 1 ja 2 kohdassa asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi määritellä kunkin alueellisen yhteistyörakenteen kattaman maantieteellisen alueen ottaen huomioon olemassa olevat alueelliset yhteistyörakenteet. Kukin jäsenvaltio voi edistää yhteistyötä useammalla kuin yhdellä maantieteellisellä alueella. Ensimmäisessä virkkeessä tarkoitettu toimenpide, jonka tarkoituksena on muuttaa tämän asetuksen muita kuin keskeisiä osia täydentämällä sitä, hyväksytään 23 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua valvonnan käsittävää sääntelymenetelyä noudattaen.

Tätä tarkoitusta varten komissio kuulee virastoa ja Sähkö-ENTSOa.

*13 artikla***Siirtoverkonhaltijoiden välinen korvausmekanismi**

1. Siirtoverkonhaltijat saavat korvauksen kustannuksista, joita niille aiheutuu niiden verkoissa siirrettävistä rajat ylittävistä sähkövirroista.

▼B

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen korvauksen maksavat niiden kansallisten siirtoverkkojen haltijat, joista rajat ylittävät sähkövirrat ovat peräisin ja joihin ne päätyvät.

3. Korvaukset suoritetaan säännöllisesti tietyltä menneeltä ajanjaksolta. Korvauksia on tarvittaessa tarkistettava jälkepäin, jotta ne vastaavat todellisia kustannuksia.

Ensimmäinen ajanjakso, jolta korvauksia suoritetaan, määritellään 18 artiklassa tarkoitetuissa suuntaviivoissa.

4. Komissio päättää maksettavien korvausten määrästä. Nämä toimenpiteet, joiden tarkoituksena on muuttaa tämän asetuksen muita kuin keskeisiä osia täydentämällä sitä, hyväksytään 23 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua valvonnan käsittävää sääntelymenettelyä noudattaen

5. Verkossa siirrettyjen rajat ylittävien sähkövirtojen sähkömäärä sekä kansallisista siirtoverkoista peräisin oleviksi ja/tai niihin päätyviksi osoitettujen rajat ylittävien sähkövirtojen sähkömäärä määritetään tietynä ajanjaksona tosiasiasa mitattujen fyysisten sähkövirtojen perusteella.

6. Rajat ylittävien sähkövirtojen siirtämisestä aiheutuneet kustannukset määritetään ennakoitujen pitkän aikavälin keskimääräisten lisäkustannusten perusteella ottaen huomioon häviöt, investoinnit uuteen infrastruktuuriin ja asianmukainen osuus nykyisestä infrastruktuurista aiheutuvista kustannuksista sikäli kuin sellaista infrastruktuuria käytetään rajat ylittävien sähkövirtojen siirtämiseen, ja niissä on erityisesti otettava huomioon tarve taata toimitusvarmuus. Aiheutuneiden kustannusten määrittämisessä käytetään tunnustettuja tavanomaisia kustannuslaskentamenetelmiä. Rajat ylittävien sähkövirtojen siirrosta verkolle aiheutuvat hyödyt otetaan huomioon saatuja korvauksia alentavasti.

*14 artikla***Verkkoon pääsystä perittävät maksut**

1. Verkonhaltijoiden verkkoon pääsystä perimien maksujen on oltava avoimia, niissä on otettava huomioon tarve turvata verkon toimintavarmuus ja niiden on vastattava todellisia kustannuksia sikäli kuin nämä ovat verrattavissa tehokkaan ja rakenteeltaan vastaavan verkonhaltijan kustannuksiin, ja niitä on sovellettava tasapuolisesti. Maksut eivät saa olla sidoksissa etäisyyksiin.

2. Tarvittaessa tuottajiin ja/tai kuluttajiin sovellettavien tariffien tason avulla on annettava signaaleja toivottavasta sijainnista yhteisön tasolla ja otettava huomioon verkon häviöt sekä aiheutunut ylikuormitus ja infrastruktuurin investointikustannukset.

3. Verkkoon pääsyn hinnoittelussa on otettava huomioon seuraavat seikat:

- a) siirtoverkonhaltijoiden välisestä korvausmekanismista johtuvat menot ja tulot;
- b) suoritettut ja saadut maksut sekä tulevien ajanjaksojen osalta odotettavissa olevat maksut, jotka arvioidaan menneiden ajanjaksojen perusteella.

▼B

4. Verkkoon pääsyn hinnoittelussa tämän artiklan mukaisesti ei rajoideta sellaisia ilmoitettua vientiä ja ilmoitettua tuontia koskevia maksuja, jotka aiheutuvat 16 artiklassa tarkoitetusta ylikuormituksen hallinnasta.
5. Sähkön ilmoitettuun kauttakulkuun liittyvistä yksittäisistä liiketoimista ei saa periä erillisiä verkkomaksuja.

*15 artikla***Tietojen antaminen**

1. Siirtoverkonhaltijoiden on otettava käyttöön yhteensovittamis- ja tiedonvaihtomekanismit, joilla varmistetaan verkon varmuus ylikuormitustapauksissa.
2. Siirtoverkonhaltijoiden soveltamat turvallisuus-, toiminta- ja suunnitteluvaatimukset on julkistettava. Julkistettuihin tietoihin on kuuluttava yleinen suunnitelma kokonaissiirtokapasiteetin ja siirron luotettavuusmarginaalin laskemisesta verkon sähköisten ja fyysisten ominaisuuksien perusteella. Sääntelyviranomaisten on hyväksyttävä kyseinen suunnitelma.
3. Siirtoverkonhaltijoiden on julkistettava arviot kunakin päivänä käytettävissä olevasta siirtokapasiteetista ja ilmoitettava jo mahdollisesti varattu siirtokapasiteetti. Nämä tiedot on julkistettava tietyin aikavälein ennen siirtopäivää, ja niihin on joka tapauksessa sisällyttävä arviot viikoksi ja kuukaudeksi eteenpäin sekä määrällinen osoitin käytettävissä olevan kapasiteetin arvioidusta luotettavuudesta.
4. Siirtoverkonhaltijoiden on julkistettava asiaankuuluvat tiedot ennakoidusta ja todellisesta kokonaiskysynnästä, käytettävissä olevasta ja toteutuneesta tuotannosta ja kulutuksesta, verkkojen ja rajayhdysysohjojen saatavuudesta ja käytöstä sekä tasapainottamiseen tarvittavasta sähköstä ja varavoimakapasiteetista. Pienten tuotanto- ja kulutusyksiköiden käytettävyydestä ja toteutuneesta käytöstä voidaan käyttää koottuja arviotietoja.
5. Niiden markkinaosapuolten, joita asia koskee, on toimitettava siirtoverkonhaltijoille asiaankuuluvat tiedot.
6. Tuotantoyritysten, jotka omistavat tai käyttävät tuotanto-omaisuutta, josta vähintään yhden tuotantolaitoksen asennettu kapasiteetti on vähintään 250 megawattia, on pidettävä kansallisen sääntelyviranomaisen, kansallisen kilpailuviranomaisen ja komission saatavilla viiden vuoden ajan voimalaitos- ja tuntikohtaisesti kaikki tarvittavat tiedot, joiden perusteella voidaan tarkistaa kaikki ajojärjestystä koskevat päätökset ja tarjouskäyttäytyminen sähköpörssiessä, yhdysysohjojen kapasiteettia koskevissa huu- tokaupoissa sekä varavoimamarkkinoilla ja sähköpörssin ulkopuolisilla sähkön tukkumarkkinoilla. Säilytettäviin voimalaitos- ja tuntikohtaisiin tietoihin on sisällyttävä vähintään tiedot saatavilla olevasta tuotantokapasiteetista ja varatusta varavoimasta, mukaan lukien tiedot varatun varavoiman jakamisesta voimalaitoskohtaisesti, tarjousten teon ja tuotannon toteutumisen ajankohtana.



16 artikla

Ylikuormituksen hallintaa koskevat yleiset periaatteet

1. Verkon ylikuormitusongelmiin on puututtava syrjimättömin markkinaehtoisin ratkaisuin, jotka antavat markkinaosapuolille ja siirtoverkonhaltijoille tehokkaita taloudellisia signaaleja. Verkon ylikuormitusongelmat on mieluiten ratkaistava liiketoimiin perustumattomilla menetelmillä eli menetelmillä, joihin ei liity valintaa yksittäisten markkinaosapuolten tekemien sopimusten välillä.

2. Toimitusrajoituksia on käytettävä ainoastaan sellaisissa hätätapauksissa, joissa siirtoverkonhaltijan on toimittava kiireellisesti ja ajojärjestyksen uudelleen määrittäminen tai vastakauppa ei ole mahdollinen. Kaikkia tällaisia menettelyjä on sovellettava syrjimättömästi.

Jollei kyseessä ole ylivoimainen este, mahdollinen kapasiteetin supistaminen on korvattava markkinaosapuolille, joille kapasiteettia on jaettu.

3. Yhteenliittäntöjen ja/tai rajat ylittäviin sähkövirtoihin vaikuttavien siirtoverkkojen enimmäiskapasiteetti on asetettava markkinaosapuolten käyttöön turvattu verkkotoiminnan turvallisuusvaatimuksia noudattaen.

4. Markkinaosapuolten on ilmoitettava asianomaisille siirtoverkonhaltijoille hyvissä ajoin ennen asianomaista käyttöajankohtaa, aikovatko ne käyttää jaettua kapasiteettia. Kaikki jaettu kapasiteetti, joka ei tule käytetyksi, on palautettava markkinoille julkisella, avoimella ja syrjimättömällä tavalla.

5. Siinä määrin kuin se on teknisesti mahdollista, siirtoverkonhaltijoiden on tasautettava ylikuormitettua yhteenliitäntälinjaa vastakkaiseen suuntaan kulkevien sähkövirtojen kapasiteettivaatimukset, jotta linjan koko kapasiteetti voidaan käyttää hyväksi. Ottaen täysimääräisesti huomioon verkon varmuuden, ylikuormitusta keventävistä toimituksista ei saa koskaan kieltäytyä.

6. Yhteenliittämännän jakamisesta saatavat tulot on käytettävä seuraaviin tarkoituksiin:

- a) jaetun kapasiteetin tosiasiallisen saatavuuden takaaminen; ja/tai
- b) yhteenliittämiskapasiteettia ylläpitävät tai lisäävät verkkoinvestoinnit, erityisesti uusiin rajayhdysjohtoihin.

Jos tuloja ei voida käyttää tehokkaasti ensimmäisen alakohdan a ja/tai b alakohdassa säädettyihin tarkoituksiin, ne voidaan käyttää asianomaisten jäsenvaltion sääntelyviranomaisten päättämän enimmäismäärän puitteissa tulona, jonka kyseiset sääntelyviranomaiset ottavat huomioon hyväksyessään verkkoja koskevien tariffien laskentamenetelmää ja/tai vahvistaessaan tariffeja, edellyttäen että asianomaisten jäsenvaltioiden sääntelyviranomaiset antavat asialle hyväksyntänsä.

Loput tuloista on talletettava erilliselle sisäiselle tilille siihen asti, kun ne on mahdollista käyttää ensimmäisen alakohdan a ja/tai b alakohdassa säädettyihin tarkoituksiin. Sääntelyviranomaisen tiedottaa virastolle toisessa alakohdassa tarkoitettua hyväksymisestä.

*17 artikla***Uudet rajayhdysjohdot**

1. Uudet tasavirtarajayhdysjohdot voidaan pyynnöstä vapauttaa rajoitetuksi ajaksi tämän asetuksen 16 artiklan 6 kohdan ja direktiivin 2009/72/EY 9 ja 32 artiklan sekä 37 artiklan 6 ja 10 kohdan säännösten soveltamisesta seuraavin edellytyksin:

- a) investoinnin on lisättävä kilpailua sähköntoimitusten alalla;
- b) investointiin liittyvä riski on niin suuri, että investointi ei toteutuisi, jollei vapautusta myönnettäisi;
- c) rajayhdysjohdon omistajan on oltava luonnollinen tai oikeushenkilö, joka on ainakin oikeudellisen muotonsa osalta erillinen niistä verkkonhaltijoista, joiden verkkoon rajayhdysjohto on tarkoitus rakentaa;
- d) kustannukset peritään kyseisen rajayhdysjohdon käyttäjiltä;
- e) mitään osaa rajayhdysjohtoon investoidusta pääomasta tai johdon käyttökustannuksista ei ole sähkön sisämarkkinoita koskevista yhteisistä säännöistä 19 päivänä joulukuuta 1996 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 96/92/EY (1) 19 artiklassa tarkoitettujen markkinoiden osittaisen avautumisen jälkeen saatu takaisin osana maksuja, joita rajayhdysjohdon yhdistämien siirto- tai jakeluverkkojen käytöstä on peritty; ja
- f) vapautuksen myöntäminen ei saa haitata kilpailua eikä sähkön sisämarkkinoiden tehokasta toimintaa eikä sen säännellyn verkon tehokasta toimintaa, johon rajayhdysjohto on liitetty.

2. Edellä olevaa 1 kohtaa sovelletaan poikkeuksellisesti myös vaihtovirtayhdysjohtoihin, jos kyseisen investoinnin kustannukset ja riskit ovat erityisen korkeat verrattuna niihin kustannuksiin ja riskeihin, joita yleensä aiheutuu kahden vierekkäisen kansallisen siirtoverkon liittämisestä toisiinsa vaihtovirtayhdysjohdolla.

3. Edellä olevaa 1 kohtaa sovelletaan myös nykyisten rajayhdysjohdon kapasiteetin huomattavaan lisäämiseen.

4. Asianomaisten jäsenvaltioiden sääntelyviranomaisten on tehtävä 1, 2 ja 3 kohdan mukainen päätös vapautuksen myöntämisestä tapauskohtaisesti. Vapautus voi koskea uuden rajayhdysjohdon tai olemassa olevan rajayhdysjohdon, jonka kapasiteettia on huomattavasti lisätty, koko kapasiteettia tai osaa siitä.

(1) EYVL L 27, 30.1.1997, s. 20.

▼B

Kahden kuukauden kuluessa päivämäärästä, jona viimeinen asianomaisista sääntelyviranomaisista vastaanotti vapautusta koskevan hakemuksen, virasto voi antaa näille sääntelyviranomaisille neuvoa-antavan lausunnon, jota ne voivat käyttää päätöksensä perusteena.

Vapautuksen myöntämisestä päätettäessä on tapauskohtaisesti harkittava, onko tarpeen asettaa vapautuksen kesto ja rajayhdysjohtojen syrjimätöntä käyttöoikeutta koskevia ehtoja. Näistä ehdoista päätettäessä on erityisesti otettava huomioon rakennettava lisäkapasiteetti tai olemassa olevan kapasiteetin muutos, hankkeen aikakehys ja kansalliset olosuhteet.

Ennen vapautuksen myöntämistä asianomaisten jäsenvaltioiden sääntelyviranomaisten on päätettävä kapasiteetin hallintaa ja jakamista koskevista säännöistä ja menetelmistä. Ylikuormituksen hallintaa koskeviin sääntöihin on sisällyttävä velvollisuus tarjota käyttämätöntä kapasiteettia markkinoille, ja käyttäjillä on oltava oikeus käydä hankkimallaan kapasiteetilla kauppaa jälkimarkkinoilla. Arvioitaessa 1 kohdan a, b ja f alakohdassa tarkoitettujen perusteiden täyttymistä on otettava huomioon kapasiteetinjakomenettelyn tulokset.

Kun kaikki asianomaiset sääntelyviranomaiset ovat päässeet sopimukseen vapautuspäätöksestä kuuden kuukauden kuluessa, ne ilmoittavat virastolle päätöksestään.

Vapautusta koskeva päätös ja mahdolliset tämän kohdan toisessa alakohdassa tarkoitettavat ehdot on perusteltava asianmukaisesti ja julkaistava.

5. Virasto voi tehdä 4 kohdassa tarkoitetun päätöksen

a) jos kaikki asianomaiset sääntelyviranomaiset eivät ole päässeet sopimukseen kuuden kuukauden kuluessa siitä päivästä, kun vapautusta koskeva hakemus jätettiin näistä sääntelyviranomaisista viimeisen käsiteltäväksi, tai

b) asianomaisten sääntelyviranomaisten yhteisestä pyynnöstä.

Ennen päätöksen tekoa viraston on kuultava niitä sääntelyviranomaisia, joita asia koskee, ja hakijoita.

6. Sen estämättä, mitä 4 ja 5 kohdassa säädetään, jäsenvaltiot voivat edellyttää, että sääntelyviranomaisen tai tapauksesta riippuen virasto antaa jäsenvaltion asianomaiselle toimielimelle lausunnon vapautusta koskevasta pyynnöstä muodollista päätöstä varten. Kyseinen lausunto on julkaistava yhdessä kyseisen päätöksen kanssa.

7. Sääntelyviranomaisten on viipymättä toimitettava virastolle ja komissiolle tiedoksi jäljennös jokaisesta vapautuspyynnöstä heti, kun pyyntö on vastaanotettu. Asianomaisten sääntelyviranomaisten tai viraston, jäljempänä ”ilmoituksen antavat viranomaiset”, on ilmoitettava päätöksensä sekä kaikki päätöstä koskevat olennaiset tiedot viipymättä komissiolle. Tiedot voidaan toimittaa komissiolle kootusti niin, että komissio voi tehdä perustellun päätöksen. Tietoihin on sisällyttävä erityisesti:

a) viraston myöntämän tai epäämän vapautuksen yksityiskohtaiset perustelut, mukaan luettuina taloudelliset tiedot, joilla vapautuksen tarve on perusteltu;

b) analyysi siitä, miten vapautuksen myöntäminen vaikuttaa kilpailuun ja sähkön sisämarkkinoiden tehokkaaseen toimintaan;

▼ B

- c) perustelut ajanjaksolle ja kyseisen yhdysjohdon kokonaiskapasiteetin osalle, jolle vapautus myönnetään; ja
- d) asianomaisten sääntelyviranomaisten kuulemisen tulokset.

8. Komissio voi tehdä kahden kuukauden kuluessa 7 kohdan mukaisen ilmoituksen vastaanottamista seuraavasta päivästä päätöksen, jolla ilmoituksen antavia viranomaisia pyydetään muuttamaan tai peruuttamaan vapautuksen myöntämistä koskeva päätös. Jos komissio pyytää asiasta lisätietoja, kahden kuukauden määräaika voidaan pidentää kahdella kuukaudella. Tämä määräaika alkaa kaikkien tietojen vastaanottamista seuraavasta päivästä. Alkuperäistä kahden kuukauden määräaika voidaan myös jatkaa sekä komission että ilmoituksen antavien viranomaisten suostumuksella.

Jos pyydettyjä tietoja ei toimiteta pyynnössä esitettyyn määräaikaan mennessä, ilmoitus on katsottava peruutetuksi, ellei sitä ole ennen määräajan päättymistä joko jatkettu sekä komission että ilmoituksen antavien viranomaisten suostumuksella tai elleivät ilmoituksen antavat viranomaiset ole asianmukaisesti perustellen ilmoittaneet komissiolle, että ne katsovat ilmoituksen olevan täydellinen.

Ilmoituksen antavien viranomaisten on noudatettava vapautuspäätöksen muuttamista tai peruuttamista koskevaa komission päätöstä yhden kuukauden kuluessa ja ilmoitettava tästä komissiolle.

Komissio pitää kaupallisesti arkaluonteiset tiedot luottamuksellisina.

Komission vapauttamispäätökselle antaman hyväksynnän voimassaolo päättyy kahden vuoden kuluttua päätöksentekopäivästä, jos rajayhdysjohdon rakentamista ei ole aloitettu kyseiseen päivään mennessä, ja viiden vuoden kuluttua päätöksentekopäivästä, jos rajayhdysjohtoa ei ole otettu käyttöön kyseiseen päivään mennessä, jollei komissio päättä, että viivästykset johtuvat huomattavista esteistä, joihin henkilö, jolle vapautus on myönnetty, ei voi vaikuttaa.

9. Komissio voi antaa suuntaviivoja tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen edellytysten soveltamisesta ja säätää menettelystä tämän artiklan 4, 7 ja 8 kohdan soveltamiseksi. Kyseiset toimenpiteet, joiden tarkoituksena on muuttaa tämän asetuksen muita kuin keskeisiä osia täydentämällä sitä, hyväksytään 23 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua valvonnan käsittävää sääntelymenettelyä noudattaen.

*18 artikla***Suuntaviivat**

1. Siirtoverkonhaltijoiden välistä korvausmekanismia koskevissa suuntaviivoissa on 13 ja 14 artiklassa säädettyjen periaatteiden mukaisesti tarvittaessa täsmennettävä

- a) yksityiskohdat menettelystä niiden siirtoverkonhaltijoiden määrittelemiseksi, joiden on maksettava korvauksia rajat ylittävistä sähkövirroista, myös jaon osalta niiden kansallisten siirtoverkkojen haltijoiden, joista rajat ylittävät sähkövirrat ovat peräisin, ja niiden verkkojen haltijoiden, joihin kyseiset virrat päätyvät, välillä 13 artiklan 2 kohdan mukaisesti;

▼B

- b) yksityiskohdat noudatettavasta maksumenettelystä, myös siitä, miten määritetään ensimmäinen ajanjakso, jonka osalta korvausta on määrä maksaa, 13 artiklan 3 kohdan toisen alakohdan mukaisesti;
- c) yksityiskohdat menetelmistä, joilla määritetään sekä määritetään että tyypeiltään verkossa kulkevat, rajat ylittävät sähkövirrat, joista on maksettava korvausta 13 artiklan mukaisesti, sekä se osa kyseisten sähkövirtojen määrästä, joka on peräisin tai joka päättyy yksittäisten jäsenvaltioiden siirtoverkkoihin, 13 artiklan 5 kohdan mukaisesti;
- d) yksityiskohdat menetelmistä, joilla määritetään rajat ylittävistä sähkövirroista aiheutuneet kustannukset ja hyödyt 13 artiklan 6 kohdan mukaisesti;
- e) yksityiskohtaiset ohjeet siitä, miten siirtoverkonhaltijoiden välisessä korvausmekanismissa käsitellään sähkövirtoja, jotka ovat peräisin Euroopan talousalueen ulkopuolisista maista tai jotka päättyvät niihin; ja
- f) tasavirtajohdoilla yhteenliitettyjen kansallisten verkkojen osallistuminen 13 artiklan mukaisesti.

2. Suuntaviivoissa voidaan vahvistaa myös aiheelliset säännöt niiden periaatteiden asteittaiseksi yhdenmukaistamiseksi, joiden mukaan määritellään tuottajiin ja kuluttajiin (kuormitus) sovellettavat maksut kansallisissa hinnoittelujärjestelmissä, mukaan lukien siirtoverkonhaltijoiden välisen korvausmekanismin huomioon ottaminen kansallisten verkkojen maksuissa sekä sijaintia koskevien signaalien antaminen asianmukaisesti ja tehokkaasti, 14 artiklassa vahvistettujen periaatteiden mukaisesti.

Suuntaviivoissa on määrättävä asianmukaisista, tehokkaista ja yhdenmukaistetuista sijaintia koskevista signaaleista yhteisön tasolla.

Tähän liittyvä yhdenmukaistaminen ei saa estää jäsenvaltioita soveltamasta järjestelmiä, joilla varmistetaan, että kuluttajilta verkkoon pääsystä (kuormitus) perittävät maksut ovat vertailukelpoisia kaikkialla niiden alueella.

3. Suuntaviivoissa, joilla on tarkoitus varmistaa tämän asetuksen tavoitteiden saavuttamisen edellyttämä yhdenmukaistamisen vähimmäistaso, täsmennetään lisäksi tarvittaessa

- a) 15 artiklassa säädettyjen periaatteiden mukaisen tietojen antamiseen liittyvät yksityiskohdat;
- b) sähkön kauppaa koskevien sääntöjen yksityiskohdat;
- c) rajayhdysjohtojen kapasiteettiin liittyviä investointikannustimia, sijaintia koskevat signaalit mukaan lukien, koskevien sääntöjen yksityiskohdat;
- d) 8 artiklan 6 kohdassa lueteltuja asioita koskevat yksityiskohdat.

Komissio kuulee tätä varten virastoa ja Sähkö-ENTSOa.

4. Kansallisten verkkojen välisten yhdysjohtojen käytettävissä olevan siirtokapasiteetin hallintaa ja jakamista koskevat suuntaviivat vahvistetaan liitteessä I.

▼ M1

4 a. Komissio voi antaa suuntaviivoja toiminnan koordinoinnin täytäntöönpanosta siirtoverkonhaltijoiden välillä unionin tasolla. Näiden suuntaviivojen on oltava sopusoinnussa tämän asetuksen 6 artiklassa tarkoitettujen verkkosääntöjen kanssa ja perustuttava niihin sekä tämän asetuksen 8 artiklan 3 kohdan a alakohdassa tarkoitettuihin hyväksytyihin määrätyksiin ja viraston lausuntoon. Komissio ottaa suuntaviivoja antaessaan huomioon erilaiset alueelliset ja kansalliset toimintavaatimukset.

Kyseiset suuntaviivat hyväksytään 23 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua tarkastelumenettelyä noudattaen.

▼ B

5. Komissio voi antaa suuntaviivoja tämän artiklan 1, 2 ja 3 kohdassa tarkoitetuista kysymyksistä. Se voi muuttaa tämän artiklan 4 kohdassa tarkoitettuja suuntaviivoja 15 ja 16 artiklassa säädettyjen periaatteiden mukaisesti, erityisesti sisällyttääkseen niihin yksityiskohtaisia suuntaviivoja kaikista käytännössä sovellettavista kapasiteetinjakomenetelmistä ja varmistaakseen, että ylikuormituksen hallintamekanismeja kehitetään sisämarkkinoiden tavoitteiden mukaisesti. Tällaisten muutosten yhteydessä annetaan tarvittaessa myös yhteisiä sääntöjä 15 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuista verkon käyttöä ja toimintaa koskevasta turvallisuuden ja toiminnan vähimmäisvaatimuksista. Kyseiset toimenpiteet, joiden tarkoituksena on muuttaa tämän asetuksen muita kuin keskeisiä osia täydentämällä sitä, hyväksytään 23 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua valvonnan käsittävää sääntelymenettelyä noudattaen.

Antaessaan tai muuttaessaan suuntaviivoja komissio

- a) varmistaa, että suuntaviivoilla saavutetaan tämän asetuksen tavoitteiden saavuttamiseksi edellytettävä yhdenmukaistamisen vähimmäistaso eikä niissä ylitetä sitä, mikä on tämän tavoitteen saavuttamiseksi tarpeen; ja
- b) ilmoittaa, mitä toimia se on toteuttanut yhteisön sähköverkkoon kuuluvissa kolmansissa maissa sovellettavien sääntöjen ja kyseessä olevien suuntaviivojen vastaavuuden suhteen.

Hyväksyessään tämän artiklan mukaiset suuntaviivat ensimmäistä kertaa komissio varmistaa, että yhteen ehdotettuun toimenpiteeseen sisältyvät ainakin 1 kohdan a ja d alakohdassa ja 2 kohdassa tarkoitettut asiat.

*19 artikla***Säätelyviranomaiset**

Säätelyviranomaisten on tehtäviään hoitaessaan varmistettava, että tätä asetusta ja 18 artiklan mukaisesti annettuja suuntaviivoja noudatetaan. Tämän asetuksen tavoitteisiin pääsemiseksi säätelyviranomaisten on tarvittaessa toimittava yhteistyössä keskenään sekä komission ja viraston kanssa direktiivin 2009/72/EY IX lukua noudattaen.

*20 artikla***Tietojen antaminen ja luottamuksellisuus**

1. Jäsenvaltioiden ja sääntelyviranomaisten on annettava pyynnöstä komissiolle kaikki 13 artiklan 4 kohdan ja 18 artiklan soveltamisen edellyttämät tiedot.

Erityisesti 13 artiklan 4 ja 6 kohdan soveltamista varten sääntelyviranomaisten on ilmoitettava säännöllisesti tiedot kansallisille siirtoverkonhaltijoille aiheutuneista todellisista kuluista sekä tiedot ja kaikki asian kannalta merkittävät yksityiskohdat fyysisistä sähköverroista siirtoverkonhaltijoiden verkoissa ja verkkojen kustannuksista.

Komissio vahvistaa kohtuullisen määräajan, jonka kuluessa tiedot on toimitettava, ottaen huomioon vaadittujen tietojen monimutkaisuuden ja tietojen saamisen kiireellisyyden.

2. Jos asianomainen jäsenvaltio tai sääntelyviranomainen ei toimita 1 kohdassa tarkoitettuja tietoja tämän artiklan 1 kohdan mukaisesti asetetussa määräajassa, komissio voi pyytää kaikkia 13 artiklan 4 kohdan ja 18 artiklan soveltamisen edellyttämiä tietoja suoraan asianomaisilta yrityksiltä.

Kun komissio lähettää yritykselle tietojensaantipyynnön, se lähettää samanaikaisesti jäljennöksen pyynnöstä sen jäsenvaltion sääntelyviranomaisille, jonka alueella yrityksen kotipaikka on.

3. Komissio mainitsee 1 kohdan mukaisessa pyynnössään sen oikeusperustan, määräajan tietojen antamiselle, pyynnön tarkoituksen sekä virheellisten, epätäydellisten tai harhaanjohtavien tietojen toimittamisesta 22 artiklan 2 kohdassa säädetty seuraamukset. Komissio vahvistaa kohtuullisen määräajan, jonka kuluessa tiedot on toimitettava, ottaen huomioon vaadittujen tietojen monimutkaisuuden ja tietojen saamisen kiireellisyyden.

4. Velvollisuus pyydettyjen tietojen antamiseen on yritysten omistajilla tai heidän edustajillaan sekä oikeushenkilöiden osalta henkilöillä, joilla lain tai niiden perustamisasiakirjan mukaan on kelpoisuus edustaa niitä. Jos asianmukaisesti valtuutetut lakimiehet voivat antaa tiedot asiakkaidensa puolesta, asiakkaalla säilyy täysi vastuu, jos annetut tiedot eivät ole täydellisiä taikka ovat virheellisiä tai harhaanjohtavia.

5. Jos yritys ei anna pyydettyjä tietoja komission asettamassa määräajassa tai se antaa tietoja, jotka eivät ole täydellisiä, komissio voi vaatia päätöksellään tietojen antamista. Päätöksessä yksilöidään pyydetty tiedot ja annetaan aiheellinen määräaika tietojen antamiselle. Siinä ilmoitetaan 22 artiklan 2 kohdassa säädettyistä seuraamuksista. Lisäksi siinä ilmoitetaan oikeudesta saattaa päätös Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen tutkittavaksi.

Komissio toimittaa samanaikaisesti päätöksensä jäljennöksen sen jäsenvaltion sääntelyviranomaisille, jonka alueella kyseisen henkilön taikka yrityksen kotipaikka on.

6. Edellä 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuja tietoja käytetään ainoastaan 13 artiklan 4 kohdassa ja 18 artiklassa säädettyihin tarkoituksiin.

▼B

Komissio ei ilmaise salassapitovelvollisuuden piiriin kuuluvia tietoja, jotka se on saanut tämän asetuksen nojalla.

*21 artikla***Jäsenvaltioiden oikeus säätää yksityiskohtaisempia toimenpiteitä**

Tällä asetuksella ei rajoiteta jäsenvaltioiden oikeuksia pitää voimassa tai ottaa käyttöön toimenpiteitä, jotka sisältävät tätä asetusta tai 18 artiklassa tarkoitettuja suuntaviivoja yksityiskohtaisempia säännöksiä.

*22 artikla***Seuraamukset**

1. Rajoittamatta 2 kohdan soveltamista, jäsenvaltioiden on säädettävä tämän asetuksen säännösten rikkomiseen sovellettavista seuraamuksista ja toteutettava kaikki tarvittavat toimenpiteet varmistaakseen, että kyseiset säännökset pannaan täytäntöön. Säädettyjen seuraamusten on oltava tehokkaita, oikeasuhteisia ja varoittavia. Jäsenvaltioiden on ilmoitettava näistä säännöksistä, jotka vastaavat asetuksen (EY) N:o 1228/2003 säännöksiä, komissiolle 1 päivään heinäkuuta 2004 mennessä ja ilmoitettava komissiolle niihin vaikuttavista mahdollisista myöhemmistä muutoksista viipymättä. Niiden on ilmoitettava niistä säännöksistä, jotka eivät vastaa asetuksen (EY) N:o 1228/2003 säännöksiä, komissiolle 3 päivään maaliskuuta 2011 mennessä ja ilmoitettava komissiolle niihin vaikuttavista mahdollisista myöhemmistä muutoksista viipymättä.

2. Komissio voi päätöksellään määrätä yrityksille sakkoja, joiden määrä on enintään yksi prosentti edellisen tilikauden kokonaisliikevaihdosta, jos nämä ovat 20 artiklan 3 kohdan mukaiseen pyyntöön vastatessaan antaneet tarkoituksellisesti tai tuottamuksellisesti tietoja, jotka ovat virheellisiä, epätäydellisiä tai harhaanjohtavia, taikka eivät ole antaneet tietoja 20 artiklan 5 kohdan ensimmäisen alakohdan nojalla tehdyllä päätöksellä vahvistettuun määräaikaan mennessä.

Sakon määrää vahvistaessaan komissio ottaa huomioon ensimmäisen alakohdan vaatimusten noudattamatta jättämisen vakavuuden.

3. Edellä olevan 1 kohdan nojalla säädetyt seuraamukset ja 2 kohdan nojalla tehdyt päätökset eivät ole luonteeltaan rikosoikeudellisia.

*23 artikla***Komitea**

1. Komissiota avustaa direktiivin 2009/72/EY 46 artiklalla perustettu komitea.

2. Jos tähän kohtaan viitataan, sovelletaan päätöksen 1999/468/EY 5 a artiklan 1–4 kohtaa ja 7 artiklaa ottaen huomioon kyseisen päätöksen 8 artiklan säännökset.

▼ M1

3. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä, 16 päivänä helmikuuta 2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011 (1) 5 artiklaa.

▼ B*24 artikla***Komission kertomus**

Komissio seuraa tämän asetuksen täytäntöönpanoa. Komissio selostaa direktiivin 2009/72/EY 47 artiklan 6 kohdan mukaisessa kertomuksessaan myös tämän asetuksen soveltamisesta saatuja kokemuksia. Kertomuksessa tarkastellaan erityisesti, missä määrin tällä asetuksella on onnistuttu varmistamaan, että rajat ylittävään sähkön kauppaan sovelletaan syrjimättömiä ja kustannusvastaavia verkkoon pääsyn edellytyksiä niin, että edistetään asiakkaiden valinnanvapautta toimivilla sähkön sisämarkkinoilla ja pitkän aikavälin toimitusvarmuutta, sekä missä määrin tehokkaita toivottavaa sijaintia koskevia signaaleja on käytössä. Kertomukseen liitetään tarvittaessa asianmukaisia ehdotuksia ja/tai suosituksia.

*25 artikla***Kumoaminen**

Kumotaan asetus (EY) N:o 1228/2003 3 päivästä maaliskuuta 2011. Viittauksia kumottuun asetukseen pidetään viittauksina tähän asetukseen liitteessä II olevan vastaavuustaulukon mukaisesti.

*26 artikla***Voimaantulo**

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan 3 päivästä maaliskuuta 2011.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaiseen kaikissa jäsenvaltioissa.

(1) EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13.



LIITE I

**KÄYTETTÄVISSÄ OLEVAN KANSALLISTEN VERKKOJEN VÄLISTEN
YHTEENLIITÄNTÖJEN SIIRTOKAPASITEETIN HALLINTAA JA
JAKAMISTA KOSKEVAT SUUNTAVIIVAT**

1. Yleiset määräykset

- 1.1 Siirtoverkonhaltijoiden on pyrittävä hyväksymään kaikki kaupalliset sähköntoimitukset, myös sellaiset, joihin liittyy rajat ylittävää kauppaa.
- 1.2 Jos ylikuormitusta ei ole, pääsyä yhteenliitintään ei saa rajoittaa. Jos ylikuormitusta ei yleensä ole, ei tarvita pysyvää yleistä jakomenettelyä, jonka mukaan oikeudet käyttää rajat ylittävää yhteyttä jaettaisiin.
- 1.3 Jos suunnitellut kaupalliset sähköntoimitukset eivät vastaa verkkotoiminnan käyttövarmuuden vaatimuksia, siirtoverkonhaltijoiden on lievitettävä ylikuormitusta verkkotoiminnan käyttövarmuuteen liittyvien vaatimusten mukaisesti ja samalla pyrittävä varmistamaan, että mahdolliset tähän liittyvät kustannukset pysyvät taloudellisesti tehokkaalla tasolla. Jos kustannustehokkaampia toimia ei voida toteuttaa, on harkittava ajojärjestyksen uudelleen määrittämistä tai vastakauppaa.
- 1.4 Jos esiintyy rakenteellista ylikuormitusta, siirtoverkonhaltijoiden on välittömästi pantava täytäntöön ennalta määritellyt ja sovitut ylikuormituksen hallintamenetelmät ja järjestelyt. Ylikuormituksen hallintamenetelmillä on varmistettava, että kaikkeen jaettuun siirtokapasiteettiin liittyvät fyysiset sähkövirrat ovat verkon käyttövarmuusnormien mukaisia.
- 1.5 Ylikuormituksen hallintaa varten hyväksytyillä menetelmillä on annettava tehokkaita taloudellisia signaaleja markkinaosapuolille ja siirtoverkonhaltijoille, edistettävä kilpailua ja sovelluttava alueelliseen ja yhteisönlaajuisen käyttöön.
- 1.6 Ylikuormituksen hallinnassa ei saa soveltaa eri sääntöjä eri sähkönsiirtosopimuksiin. Siirtopyynnön saa evätä vain, jos seuraavat edellytykset täyttyvät yhtä aikaa:
- a) fyysiset sähkövirrat kasvavat pyynnön hyväksymisestä seurauksena niin, ettei sähköverkon käyttövarmuutta enää voida taata, ja
- b) pyyntöön liittyvä rahallinen arvo ylikuormituksen hallintamenettelyssä on pienempi kuin kaikkien muiden pyyntöjen, jotka aiotaan hyväksyä samasta palvelusta ja samoin ehdoin.
- 1.7 Määrittäessään verkkoalueita, joiden sisällä ja välillä ylikuormituksen hallintaa sovelletaan, siirtoverkonhaltijoiden on noudatettava periaatteita, joiden mukaan ylikuormituksen hallinnan on oltava mahdollisimman kustannustehokasta ja aiheutettava mahdollisimman vähän kielteisiä vaikutuksia sähkön sisämarkkinoihin. Erityisenä vaatimuksena on, että siirtoverkonhaltijat eivät saa rajoittaa yhteenliittämiskapasiteettia ratkaistakseen ylikuormitustilanteet oman valvonta-alueensa sisällä, paitsi edellä mainituista ja käyttövarmuuteen ⁽¹⁾ liittyvistä syistä. Jos tämä tilanne syntyy, siirtoverkonhaltijoiden on kuvattava ja esitettävä se avoimesti kaikille verkon käyttäjille. Tilanne voidaan hyväksyä vain siihen saakka, kunnes löydetään pitkän aikavälin ratkaisu. Siirtoverkonhaltijoiden on kuvattava ja esitettävä avoimesti kaikille verkon käyttäjille menetelmät ja hankkeet, joita käytetään pitkän aikavälin ratkaisun saavuttamiseen.

⁽¹⁾ Käyttövarmuus merkitsee siirtoverkon säilyttämistä sovitujen käyttövarmuusrajojen sisällä.

▼B

- 1.8 Tasapainottaessaan verkkoa omalla valvonta-alueellaan operatiivisilla toimenpiteillä ja ajojärjestyksen uudelleen määrittämisellä siirtoverkonhaltijoiden on otettava huomioon näiden toimenpiteiden vaikutus viereisiin valvonta-alueisiin.
- 1.9 Rajayhdysjohtokapasiteetin ylikuormituksen päiväkohtaisen hallinnan mekanismit on 1 päivään tammikuuta 2008 mennessä vahvistettava koordinoitusti ja käyttövarmuus varmistaen, jotta voidaan maksimoida sähkökaupan mahdollisuudet ja luoda edellytykset rajojen yli ulottuvalle tasapainottamiselle.
- 1.10 Kansallisten sääntelyviranomaisten on säännöllisesti arvioitava ylikuormituksen hallintamenetelmiä kiinnittäen erityistä huomiota tässä asetuksessa ja näissä suuntaviivoissa vahvistettujen periaatteiden ja sääntöjen noudattamiseen sekä sääntelyviranomaisten itsensä kyseisten periaatteiden ja sääntöjen perusteella vahvistamien ehtojen ja edellytysten noudattamiseen. Arvioinnissa on kuultava kaikkia markkinaosapuolia ja otettava huomioon asiaa koskevat tutkimukset.

2. Ylikuormituksen hallintamenetelmät

- 2.1 Ylikuormituksen hallintamenetelmien on oltava markkinapohjaisia, jotta voidaan edistää tehokasta kauppaa rajojen yli. Tämän vuoksi kapasiteettia voidaan jakaa vain nimenomaisissa huutokaupoissa (kapasiteetti) tai implisiittisissä huutokaupoissa (kapasiteetti ja energia). Saman yhteenliittännän osalta voidaan soveltaa kumpaakin menetelmää. Päivänsisäinen kaupan käynti voidaan hoitaa jatkuvana kaupankäyntinä.
- 2.2 Ylikuormituksen hallintamekanismeissa voidaan kilpailuolosuhteista riippuen joutua ottamaan huomioon siirtokapasiteetin jakaminen sekä lyhyellä että pitkällä aikavälillä.
- 2.3 Kussakin kapasiteetin jakomenetelyssä on jaettava ennalta määrätty osuus käytettävissä olevasta yhteenliittämiskapasiteetista sekä lisäksi aiemmin jakamatta jäänyt kapasiteetti ja mahdollinen kapasiteetin haltijoiden edellisistä jaoista luovuttama kapasiteetti.
- 2.4 Siirtoverkonhaltijoiden on optimoitava kapasiteetin vakauden aste ottaen huomioon kyseisten siirtoverkonhaltijoiden velvoitteet ja oikeudet sekä markkinaosapuolten velvoitteet ja oikeudet, jotta voidaan edistää tehokasta ja toimivaa kilpailua. Kohtuullinen osuus kapasiteetista voidaan tarjota markkinoille heikommalla vakauden asteella, mutta rajat ylittävän siirron tarkat ehdot on aina ilmoitettava markkinaosapuolille.
- 2.5 Pitkän ja keskipitkän aikavälin kapasiteetin käyttöoikeuksien on oltava vakaan siirtokapasiteetin käyttöoikeuksia. Niihin sovelletaan käyttötarkoitukseen osoitettaessa käytä tai menetä tai käytä tai myy -periaatetta.
- 2.6 Siirtoverkonhaltijoiden on määritettävä sopiva rakenne eri aikaväleillä tapahtuvaa kapasiteetin jakamista varten. Tähän voi sisältyä mahdollisuus varata vähimmäisprosenttiosuus yhteenliittämiskapasiteetista päivittäin tai useita kertoja päivässä tehtävään kapasiteetin jakamiseen. Tämä jakamisrakenne on tarkistutettava sääntelyviranomaisilla. Ehdotuksiaan laatiesaan siirtoverkonhaltijoiden on otettava huomioon:
- a) markkinoiden ominaispiirteet;
 - b) toimintaolosuhteet, kuten vakaalta pohjalta ilmoitettuihin suunnitelmiin kohdistuvan tasauttamisen vaikutukset;
 - c) käytössä oleville kapasiteetinjakomekanismeille vahvistettujen prosenttiosuuskien ja aikavälien yhdenmukaisuus.

▼B

- 2.7 Kapasiteetin jakamisessa ei saa syrjiä markkinaosapuolia, jotka haluavat käyttää oikeuksiaan käyttäen kahdenvälisiä toimitussopimuksia tai tehdä tarjouksia sähköpörseissä. Korkeimmat tarjoukset (jotka voivat olla tietyllä aikavälillä joko nimenomaisia tai implisiittisiä) hyväksytään.
- 2.8 Alueilla, joilla sähkön finanssimarkkinat ovat pitkälle kehittyneitä ja ovat osoittaneet tehokkuutensa, koko yhteenliittämiskapasiteetti voidaan jakaa implisiittisissä huutokaupoissa.
- 2.9 Muissa kuin uusien rajayhdysjohtojen tapauksissa, joihin sovelletaan asetuksen (EY) N:o 1228/2003 7 artiklan tai tämän asetuksen 17 artiklan mukaista poikkeusta, ei sallita lähtöhintojen käyttöä kapasiteetinjakomenetelmissä.
- 2.10 Periaatteessa kaikkien potentiaalisten markkinaosapuolten on sallittava osallistua jakoprosessiin rajoituksitta. Jotta vältettäisiin luomasta tai vaikeuttamasta tietyn markkinatoimijan mahdolliseen määrävään markkina-asemaan liittyviä ongelmia, sääntely- ja/tai kilpailuviranomaiset voivat tarvittaessa asettaa rajoituksia, joita sovelletaan yleisesti tai yksittäisen yhtiön osalta määrävään markkina-aseman vuoksi.
- 2.11 Markkinaosapuolten on varmistettava siirtoverkonhaltijoille kapasiteetin käyttösä määräajan kuluessa kullakin aikavälillä. Määräajan on oltava sellainen, että siirtoverkonhaltijat voivat osoittaa käyttämättömäksi jäävän kapasiteetin uudelleenjakoa varten seuraavalla relevantilla aikavälillä, mukaan luettuna päivänsisäinen kaupankäynti.
- 2.12 Kapasiteetin on oltava vapaasti kaupattavissa jälkimarkkinoilla sillä edellytyksellä, että siirtoverkonhaltijalle ilmoitetaan kaupasta riittävän ajoissa. Jos siirtoverkonhaltija ei hyväksy jälkimarkkinakauppaa, sen on ilmoitettava ja selitettävä tämä selkeästi ja avoimesti kaikille markkinaosapuolille ja ilmoitettava tästä sääntelyviranomaiselle.
- 2.13 Kapasiteetin jakamiseen liittyvien velvoitteiden noudattamatta jättämisestä aiheutuvat taloudelliset seuraukset on osoitettava niille, jotka ovat vastuussa velvoitteiden noudattamatta jättämisestä. Jos markkinaosapuolet eivät käytä kapasiteettia, jonka käyttöön ne ovat sitoutuneet, tai – kun on kyse nimenomaisessa huutokaupassa jaetusta kapasiteetista – myy kapasiteettia jälkimarkkinoilla tai palautta sitä ajoissa, niiden on menetettävä oikeutensa kyseiseen kapasiteettiin ja maksettava kustannusvastaava korvaus. Kapasiteetin käyttämättä jättämisestä perittävien kustannusvastavien korvausten on oltava perusteltuja ja oikeasuhteisia. Samoin jos siirtoverkonhaltija ei täytä velvoitettaan, sen on suoritettava markkinaosapuolelle korvaus kapasiteettioikeuksien menetyksestä. Välillisiä menetyksiä ei oteta huomioon tätä tarkoitusta varten. Velvoitteiden noudattamatta jättämisestä aiheutuvan vastuuvollisuuden määrittämiseen käytettävät perusperiaatteet ja -menetelmät on taloudellisten seurausten osalta määriteltävä ennakkolta, ja ne on tarkistutettava kansallisella sääntelyviranomaisella tai sääntelyviranomaisilla.

3. **Koordinointi**

- 3.1 Kapasiteetin jakaminen yhteenliittännässä on koordinoitava ja toteutettava käyttäen jakomenettelyjä, jotka ovat yhteisiä kaikille kyseisille siirtoverkonhaltijoille. Tapauksissa, joissa kahden maan (siirtoverkonhaltijoiden) välisen kaupan odotetaan merkittävästi vaikuttavan fyysisten sähkövirtojen olosuhteisiin kolmannessa maassa (siirtoverkonhaltijan osalta), ylikuormituksen hallintamenetelmät on koordinoitava kaikkien kyseisten siirtoverkonhaltijoiden kesken yhteisen ylikuormituksen hallintamenettelyjen avulla. Kansallisten sääntelyviranomaisten ja siirtoverkonhaltijoiden on varmistettava, ettei oteta yksipuolisesti käyttöön ylikuormituksen hallintamenettelyjä, jolla on merkittävä vaikutus fyysisiin sähkövirtoihin muissa verkoissa.

▼B

3.2 Yhteisiä yhteensovitettuja ylikuormituksen hallintamenetelmiä sekä yhteisiä yhteensovitettuja menettelyjä, joissa kapasiteettia jaetaan markkinoille vähintään vuosittain, kuukausittain ja päivittäin, on sovellettava 1. tammikuuta 2007 mennessä seuraavien alueiden maiden välillä:

- a) Pohjois-Eurooppa (Tanska, Ruotsi, Suomi, Saksa ja Puola),
- b) Luoteis-Eurooppa (Benelux-maat, Saksa ja Ranska),
- c) Italia (Italia, Ranska, Saksa, Itävalta, Slovenia ja Kreikka),
- d) Keski- ja Itä-Eurooppa (Saksa, Puola, Tšekki, Slovakia, Unkari, Itävalta ja Slovenia),
- e) Lounais-Eurooppa (Espanja, Portugali ja Ranska),
- f) Yhdistynyt kuningaskunta, Irlanti ja Ranska,
- g) Baltian maat (Viro, Latvia ja Liettua).

Jos yhteenliittämissä on mukana eri alueisiin kuuluvia maita, ylikuormituksen hallinnassa voidaan käyttää eri menetelmiä, jotta voidaan varmistaa yhteensopivuus niiden menetelmien kanssa, joita käytetään niillä muilla alueilla, joihin nämä maat kuuluvat. Tässä tapauksessa asianomaisten siirtoverkonhaltijoiden on tehtävä menetelmästä ehdotus, jonka sääntelyviranomaiset sitten tarkistavat.

3.3 Edellä 2.8 kohdassa tarkoitetuilla alueilla kaikki yhteenliittämiskapasiteetti voidaan jakaa seuraavaa päivää koskevana jakona.

3.4 Kaikilla näillä seitsemällä alueella on määriteltävä yhteensopivat ylikuormituksen hallintamenettelyt aidosti yhdentyneiden sähkön sisämarkkinoiden muodostamiseksi. Markkinaosapuolet eivät saa joutua tilanteeseen, jossa alueelliset järjestelmät ovat yhteensopimattomia.

3.5 Terveen ja tehokkaan kilpailun sekä rajat ylittävän kaupan edistämiseksi siirtoverkonhaltijoiden välisen koordinoinnin 3.2 kohdassa määritellyillä alueilla on katettava kaikki vaiheet kapasiteetin laskennasta ja jakamisen optimoinnista aina verkon käyttövarmuuteen, ja vastualueet on osoitettava selkeästi. Koordinointiin on sisällyttävä erityisesti:

- a) sellaisen yhteisen siirtomallin käyttö, jonka avulla voidaan käsitellä tehokkaasti toisistaan riippuvia fyysisiä silmukkavirtoja ja jossa otetaan huomioon kaupallisten ja fyysisten virtojen väliset erot,
- b) kapasiteetin jakaminen ja käyttötarkoituksiin varaaminen siten, että voidaan käsitellä tehokkaasti toisistaan riippuvia fyysisiä silmukkavirtoja,
- c) kapasiteetin haltijoiden yhtäläiset velvoitteet antaa tietoa niiden aiottuista kapasiteetin käytöstä (käyttötarkoituksen ilmoittaminen nimenomaisia huutokauppoja varten),
- d) samat aikavälit ja kaupankäynnin päättymisajat,
- e) sama rakenne kapasiteetin jakamiselle käytettyjen aikavälien suhteen (1 päivä, 3 tuntia, 1 viikko jne.) ja myytävien kapasiteettilohkojen suhteen (sähkön määrä MW:eina, MWh:eina jne.),
- f) johdonmukaiset sopimuspiteet markkinaosapuolten kanssa,

▼B

g) virtojen tarkistus verkon käyttövarmuuteen liittyvien vaatimusten noudattamiseksi toiminnan suunnittelussa ja varsinaisessa toiminnassa,

h) ylikuormituksen hallintatoimenpiteitä koskeva kirjanpito ja niistä sopiminen.

3.6 Koordinaation on katettava myös siirtoverkonhaltijoiden välinen tiedonvaihto. Tiedonvaihdon on oltava luonteeltaan, ajankohdiltaan ja tiheydeltään sellaista, että se on 3.5 kohdan mukaisten toimien ja sähkömarkkinoiden toiminnan kannalta sopivaa. Tiedonvaihdon avulla siirtoverkonhaltijoiden on erityisesti voitava tehdä parhaat mahdolliset ennusteet kokonaisvaltaisesta verkkotilanteesta voidakseen arvioida virtoja omassa verkossaan ja käytettävissä olevaa yhteenliittämiskapasiteettia. Siirtoverkonhaltijan, joka kokoaa tietoja muiden siirtoverkonhaltijoiden puolesta, on toimitettava tiedonkeruun tulokset kyseisille siirtoverkonhaltijoille.

4. Markkinaoperaatioiden aikataulu

4.1 Käytettävissä oleva siirtokapasiteetti on jaettava riittävän ajoissa etukäteen. Kyseisten siirtoverkonhaltijoiden on ennen kutakin siirtokapasiteetin jakamista yhdessä julkistettava jaettava kapasiteetti ottaen tarpeen mukaan huomioon mahdollinen vakaan siirtokapasiteetin oikeuksista ja niihin mahdollisesti liittyvistä tasautuksista vapautuva kapasiteetti samoin kuin mahdolliset ajanjaksot, joiden aikana kapasiteettia rajoitetaan tai se ei ole käytettävissä (esimerkiksi huolto).

4.2 Verkon käyttövarmuus täydellisesti huomioon ottaen siirto-oikeuksia koskevat ilmoitukset on tehtävä riittävän aikaisin etukäteen ennen päivittäisiä kaupankäyntikiertoja kaikilla kyseisillä järjestäytyneillä markkinoilla ja ennen jaettavan kapasiteetin julkistamista päivittäisessä tai useita päivittäisiä jakoja sisältävässä jakomekanismissa. Vastakkaiseen suuntaan kulkevien virtojen siirto-oikeudet on tasautettava, jotta yhteenliittämistä voidaan käyttää tehokkaasti.

4.3 Käytettävissä olevan siirtokapasiteetin peräkkäisten päivänsisäisten jakojen päivälle n on tapahduttava päivinä $n-1$ ja n sen jälkeen, kun ennakoitut tai tosiasialliset päivittäiset tuotantosuunnitelmat on annettu.

4.4 Valmistellessaan päivän verkkokäyttöä siirtoverkonhaltijoiden on vaihdettava tietoa viereisten siirtoverkonhaltijoiden kanssa (mukaan luettuna niiden ennakoitu verkkotopologia, tuotantoyksiköiden käytettävyys ja ennakoitu tuotanto sekä verkon kuormitukset), jotta voidaan optimoida koko verkon käyttö operatiivisilla toimenpiteillä verkkotoiminnan käyttövarmuuteen liittyvien vaatimusten mukaisesti.

5. Avoimuus

5.1 Siirtoverkonhaltijoiden on julkaistava verkon saatavuuteen, verkkoon pääsyn ja verkon käyttöön liittyvät asianmukaiset tiedot, mukaan luettuna selvitys siitä, missä ja miksi ylikuormitusta esiintyy, ylikuormituksen hallintamenetelmät sekä suunnitelmat sen tulevaa hallintaa varten.

5.2 Siirtoverkonhaltijoiden on julkaistava yleinen kuvaus ylikuormituksen hallintamenetelmästä, jota käytetään eri olosuhteissa markkinoita varten käytettävissä olevan kapasiteetin maksimoimiseksi, sekä yleisestä menetelmästä, jota käytetään yhteenliittämiskapasiteetin laskemiseksi eri aikavälejä varten verkon sähkötekniisten ja fyysisten ominaisuuksien perusteella. Menetelmä on tarkistutettava asianomaisten jäsenvaltioiden sääntelyviranomaisilla.

▼ B

- 5.3 Siirtoverkonhaltioiden on kuvattava yksityiskohtaisesti ja annettava avoimesti kaikkien potentiaalisten verkkokäyttäjientietoon käytössä olevat ylikuormituksen hallinnan ja kapasiteetin jakamisen menettelyt (yhdessä kapasiteetin hakuaikojen ja -menettelyjen kanssa), tarjotut tuotteet sekä siirtoverkonhaltijoiden ja kapasiteetin vastaanottavan osapuolen velvoitteet ja oikeudet, mukaan luettuna velvoitteiden noudattamatta jättämisestä aiheutuva vastuuvollisuus.
- 5.4 Toiminnan ja suunnittelun käyttövarmuusnormien on oltava olennainen osa siirtoverkonhaltijoiden julkisessa asiakirjassa antamia tietoja. Myös tämä asiakirja on tarkistuttava kansallisilla sääntelyviranomaisilla.

▼ M2**▼ B**

- 5.10 Siirtoverkonhaltijoiden on säännöllisesti vaihdettava riittävän tarkat verkko- ja kuormitustiedot, jotta kukin siirtoverkonhaltija voi tehdä tehonjakolaskennan omalla alueellaan. Samat tiedot on annettava pyynnöstä sääntelyviranomaisten ja komission käyttöön. Sääntelyviranomaisten ja komission on varmistettava, että ne itse ja mahdolliset konsultit, jotka tekevät niille analyyseja kyseisten tietojen pohjalta, käsittelevät tietoja luottamuksellisina.
- 6. Ylikuormituksen liittyvien tulojen käyttö**
- 6.1 Ennakkoon määriteltyyn aikaväliin liittyvät ylikuormituksen hallintamenettelyt saavat tuottaa tuloa vain kyseiseen aikaväliin liittyvässä ylikuormitustilanteessa; tämä ei koske uusia rajayhdysjohtoja, joihin sovelletaan asetuksen (EY) N:o 1228/2003 7 artiklan tai tämän asetuksen 17 artiklan mukaista poikkeusta. Sääntelyviranomaisten on tarkistettava kyseisten tulojen jakomenettely, joka ei saa vääristää siirtokapasiteetin jakamisprosessia minkään kapasiteettia ja energiaa pyytävän osapuolen hyväksi eikä heikentää halukkuutta vähentää ylikuormitusta.
- 6.2 Kansallisten sääntelyviranomaisten on toimittava avoimesti yhteenliittämiskapasiteetin jakamisesta aiheutuvien tulojen käytön suhteen.
- 6.3 Ylikuormitukseen liittyvät tulot on jaettava kyseeseen tulevien siirtoverkonhaltijoiden kesken niiden sopimien ja sääntelyviranomaisten tarkistamien perusteiden mukaisesti.
- 6.4 Siirtoverkonhaltijoiden on vahvistettava selkeästi etukäteen, miten ne käyttävät mahdollisesti saamansa ylikuormitukseen liittyvät tulot ja raportoitava näiden tulojen tosiasiallisesta käytöstä. Sääntelyviranomaisten on tarkastettava, että tämä käyttö vastaa tätä asetusta ja näitä suuntaviivoja ja että yhteenliittämiskapasiteetin jakamisesta aiheutuvat ylikuormitukseen liittyvät tulot osoitetaan kokonaisuudessaan yhteen tai useampaan tämän asetuksen 16 artiklan 6 kohdassa säädetystä kolmesta tarkoituksesta.
- 6.5 Sääntelyviranomaisten on vuosittain kunkin vuoden heinäkuun 31. päivään mennessä julkaistava raportti, jossa ilmoitetaan saman vuoden kesäkuun 30. päivään ulottuvan 12 kuukauden jakson aikana saadut tulot ja niiden käyttö. Samassa yhteydessä on varmennettava, että tulojen käyttö vastaa tätä asetusta ja näitä suuntaviivoja ja että ylikuormitukseen liittyvät tulot on osoitettu kokonaisuudessaan yhteen tai useampaan säädetystä tarkoituksesta.
- 6.6 Ylikuormitukseen liittyvien tulojen käyttö investointeihin yhteenliittämiskapasiteetin ylläpitämiseksi tai lisäämiseksi on mieluiten kohdistettava erityisiin ennalta määriteltyihin hankkeisiin, jotka lieventävät nykyisiä ylikuormitustilanteita ja jotka voidaan lisäksi toteuttaa kohtuullisessa ajassa erityisesti lupaprosessia ajatellen.



LIITE II

VASTAAVUUSTAULUKKO

Asetus (EY) N:o 1228/2003	Tämä asetus
1 artikla	1 artikla
2 artikla	2 artikla
—	3 artikla
—	4 artikla
—	5 artikla
—	6 artikla
—	7 artikla
—	8 artikla
—	9 artikla
—	10 artikla
—	11 artikla
—	12 artikla
3 artikla	13 artikla
4 artikla	14 artikla
5 artikla	15 artikla
6 artikla	16 artikla
7 artikla	17 artikla
8 artikla	18 artikla
9 artikla	19 artikla
10 artikla	20 artikla
11 artikla	21 artikla
12 artikla	22 artikla
13 artikla	23 artikla
14 artikla	24 artikla
—	25 artikla
15 artikla	26 artikla
Liite	Liite I